

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ:
«ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΣΕ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ, ΑΡΧΕΙΑ, ΜΟΥΣΕΙΑ»**

**ΤΜΗΜΑ ΑΡΧΕΙΟΝΟΜΙΑΣ, ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ**

**DEPARTMENT OF ARCHIVAL, LIBRARY AND INFORMATION STUDIES
SCHOOL OF MANAGEMENT, ECONOMICS AND SOCIAL SCIENCES**

Διπλωματική Εργασία

**Ακαδημαϊκή εξαπάτηση και ο ρόλος των ακαδημαϊκών
βιβλιοθηκών στην αντιμετώπισή της**

Συγγραφέας

Διονύσιος Παπαδόπουλος (196682016)

Επιβλέπουσα: Ευτυχία Βραϊμάκη, Επίκουρη καθηγήτρια

Αθήνα, Ιανουάριος 2023

Επιτροπή Εξέτασης:

Ευτυχία Βραϊμάκη

Αλέξανδρος Κουλούρης

Κωνσταντίνος Κυπριανός

Δήλωση συγγραφέα μεταπτυχιακής εργασίας

Ο κάτωθι υπογεγραμμένος Διονύσιος Παπαδόπουλος του Κωνσταντίνου, με αριθμό μητρώου 196682016 φοιτητής του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών Διαχείριση Πληροφοριών σε Βιβλιοθήκες, Αρχεία και Μουσεία του Τμήματος Αρχειονομίας, Βιβλιοθηκονομίας και Συστημάτων Πληροφόρησης της Σχολής Διοικητικών, Οικονομικών και Κοινωνικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής, δηλώνω ότι:

«Είμαι συγγραφέας αυτής της μεταπτυχιακής εργασίας και ότι κάθε βοήθεια την οποία είχα για την προετοιμασία της, είναι πλήρως αναγνωρισμένη και αναφέρεται στην εργασία. Επίσης, οι όποιες πηγές από τις οποίες έκανα χρήση δεδομένων, ιδεών ή λέξεων, είτε ακριβώς είτε παραφρασμένες, αναφέρονται στο σύνολό τους, με πλήρη αναφορά στους συγγραφείς, τον εκδοτικό οίκο ή το περιοδικό, συμπεριλαμβανομένων και των πηγών που ενδεχομένως χρησιμοποιήθηκαν από το διαδίκτυο. Επίσης, βεβαιώνω ότι αυτή η εργασία έχει συγγραφεί από μένα αποκλειστικά και αποτελεί προϊόν πνευματικής ιδιοκτησίας τόσο δικής μου, όσο και του Ιδρύματος.

Παράβαση της ανωτέρω ακαδημαϊκής μου ευθύνης αποτελεί ουσιώδη λόγο για την ανάκληση του πτυχίου μου».

Επιθυμώ την απαγόρευση πρόσβασης στο πλήρες κείμενο της εργασίας μου μέχρι ..... και έπειτα από αίτηση μου στη Βιβλιοθήκη και έγκριση του επιβλέποντα καθηγητή.

Ο Δηλών

Ευχαριστίες – Αφιερώσεις

Θα ήθελα να εκφράσω τις ευχαριστίες μου πρωτίστως στην επιβλέπουσα της διπλωματικής μου εργασίας και επίκουρη καθηγήτρια, Ευτυχία Βραϊμάκη, για όλο το χρόνο που αφιέρωσε καθ' όλη τη διάρκεια της εκπόνησης του έργου αυτού και παρά τις δυσκολίες που αντιμετώπισα. Ανά πάσα στιγμή ήταν διαθέσιμη και πρόθυμη να με βοηθήσει με σαφείς οδηγίες για την επίλυση της εκάστοτε απορίας μου. Υπήρξε υπομονετική με ενθάρρυνε κι έδειξε κατανόηση ενώ πολύτιμη ήταν και η βοήθεια της για την προώθηση του ερωτηματολογίου καθώς οι απαντήσεις που είχα συλλέξει με δική μου προσπάθεια, κρίθηκαν ανεπαρκείς. Στη συνέχεια οφείλω να ευχαριστήσω πρόσωπα φίλων, συναδέλφων και συμφοιτητών που διαδραμάτισαν σημαντικό ρόλο για το πέρας της παρούσας διπλωματικής εργασίας. Τον Κωνσταντίνο Μανίκα, την Αικατερίνη Δαμασκηνού την Αλιμούτση Ανίτα καθώς και τον Καρνέζη Αναστάσιο για τη στήριξη τους όλο το χρονικό διάστημα της εκπόνησης της εργασίας. Μοιραστήκαμε τις απόψεις μας, έδωσαν κάθε δυνατή βοήθεια και έπαιξαν καθοριστικό ρόλο στην ψυχολογία, ώστε να υπάρξει το επιθυμητό αποτέλεσμα.

Ιανουάριος 2023

Διονύσης Παπαδόπουλος

Περίληψη στα ελληνικά

Η ακαδημαϊκή εξαπάτηση και οι τρόποι για την αντιμετώπιση της είναι ένα θέμα που απασχολεί από πολύ παλιά τα πανεπιστημιακά ιδρύματα τόσο της Ελλάδας όσο και του εξωτερικού μέχρι και σήμερα. Παρόλα αυτά, οι έρευνες που έχουν γίνει στη χώρα μας είναι ελάχιστες. Στο πλαίσιο αυτό, σκοπός της παρούσας εργασίας είναι να μελετήσει τις απόψεις των φοιτητών όλων των κύκλων σπουδών για το φαινόμενο της ακαδημαϊκής εξαπάτησης και να αναδείξει ποιος είναι και ποιος πρέπει να είναι ο ρόλος των ακαδημαϊκών βιβλιοθηκονόμων – βιβλιοθηκών για την αντιμετώπιση της.

Για τις ανάγκες πρωτογενούς έρευνας αναπτύχθηκε ένα δομημένο ηλεκτρονικό ερωτηματολόγιο, το οποίο περιελάμβανε κλειστού και ανοικτού τύπου ερωτήσεις και διανεμήθηκε σε φοιτητές του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής. Συνολικά συγκεντρώθηκαν 1028 ερωτηματολόγια κατάλληλα για ανάλυση. Τα αποτελέσματα της έρευνας έδειξαν ότι σχεδόν το 1/3 των συμμετεχόντων έχει προβεί σε ενέργειες που συνιστούν ακαδημαϊκή εξαπάτηση. Κάποιες από τις κυριότερες αιτίες που οδηγούν σε παραπτώματα σχετίζονται με την ανάγκη απόκτησης πτυχίου, την έλλειψη χρόνου, τη δυσκολία κατανόησης του μαθήματος και στην έλλειψη ικανοτήτων και γνώσεων σχετικά με το πως πρέπει να γίνει κάτι.

Λέξεις κλειδιά: Ακαδημαϊκή εξαπάτηση, Ακαδημαϊκή ακεραιότητα, Λογοκλοπή, Ακαδημαϊκές Βιβλιοθήκες

Περίληψη στα αγγλικά

Academic dishonesty and how to deal with it is a problem that has long concerned universities in Greece and abroad to this day. However, the phenomenon is largely under-investigated in Greek tertiary educational institutions. In this context, the purpose of this study is to investigate undergraduate and postgraduate students' attitudes toward academic dishonesty and showcase the role academic librarians and libraries should play in addressing this phenomenon. To answer the research questions, a structured online questionnaire was developed, comprising both open- and closed-ended questions, which was disseminated via email to all the students at the University of West Attica. In all, 1028 responses suitable for analysis were collected. The findings showed that approximately one-third of the respondents have performed some kind of dishonest behavior. The basic factors that contribute to the phenomenon are the urge to acquire a degree, lack of time, perceived difficulty of the courses, and lack of information literacy skills.

Keywords: Academic dishonesty, Academic cheating, Academic integrity, Plagiarism, Academic libraries

Πίνακας Περιεχομένων

ΔΗΛΩΣΗ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	III
ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ – ΑΦΙΕΡΩΣΕΙΣ	IV
ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ	V
ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΤΑ ΑΓΓΛΙΚΑ	VI
ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ	VII
ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΙΝΑΚΩΝ	IX
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ	1
1.1 ΤΟ ΚΙΝΗΤΡΟ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ	1
1.2 ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ.....	1
1.3 ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	2
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ	3
2.1 ΟΡΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΜΕΤΡΗΣΗ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΗ ΕΞΑΠΑΤΗΣΗΣ	3
2.2 Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ	8
2.3 Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΟΝΟΜΩΝ – ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ.....	11
2.4 ΛΟΓΙΣΜΙΚΑ ΑΝΙΧΝΕΥΣΗΣ ΤΗΣ ΛΟΓΟΚΛΟΠΗΣ.....	14
2.5 ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΗ ΕΞΑΠΑΤΗΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ	16
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3. ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ.....	18
3.1 ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΣ.....	18
3.2 ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΔΕΙΓΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΣΥΛΛΟΓΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ	18
3.3 ΜΕΤΡΗΣΗ ΠΑΡΑΓΟΝΤΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟΥ ΕΡΓΑΛΕΙΟΥ	19
3.4 ΜΕΘΟΔΟΣ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ.....	20
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4. ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ.....	21
4.1.1 Εκδήλωση συμπεριφορών ακαδημαϊκής εξαπάτησης	21
4.1.2 Αξιολόγηση συμπεριφορών ακαδημαϊκής εξαπάτησης.....	24
4.1.3 Λόγοι εκδήλωσης συμπεριφορών ακαδημαϊκής εξαπάτησης.....	30
4.1.4 Αξιολόγηση τρόπων αντιμετώπισης ακαδημαϊκής εξαπάτησης	33
4.2 ΣΥΖΗΤΗΣΗ.....	39
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5. ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΣΤΟΧΩΝ ΚΑΙ ΒΑΣΙΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	44
5.1 ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΣΗ.....	44

5.2	ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΠΡΟΕΚΤΑΣΕΙΣ	44
5.3	ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΕΡΕΥΝΑ	45
	ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	47
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι. ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ	54
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ. ΈΓΚΡΙΣΗ ΕΗΔΕ	60

Πίνακας Πινάκων

Πίνακας 1: Δημογραφικά συμμετεχόντων.....	19
Πίνακας 2. Ερωτήσεις ερωτηματολογίου	20
Πίνακας 3: Μορφές εξαπάτησης κατά τη διάρκεια των σπουδών.....	23
Πίνακας 4: Αξιολόγηση σοβαρότητας συμπεριφορών εξαπάτησης.....	28
Πίνακας 5: Αιτίες που μπορεί να οδηγήσουν σε εξαπάτηση.....	31
Πίνακας 6: Αξιολόγηση των τρόπων αντιμετώπισης της ακαδημαϊκής εξαπάτησης.....	34

Κεφάλαιο 1. Εισαγωγή

1.1 Το κίνητρο της έρευνας

Το φαινόμενο της ακαδημαϊκής εξαπάτησης, αποτελούσε και αποτελεί επίκαιρο θέμα για την ακαδημαϊκή κοινότητα. Πολλές προσπάθειες έχουν γίνει για την αντιμετώπιση του και παρ' όλα αυτά τείνει να αυξάνεται. Ενδιαφέρον, πέρα από τις όποιες μεθόδους που εφαρμόζονται από την ακαδημαϊκή κοινότητα προκειμένου να «θωρακιστεί η εντιμότητα», αποτελούν και οι απόψεις των ίδιων των φοιτητών που είναι μέρος της πλέον αναπόσπαστης από τα πανεπιστήμια, παραβατικής συμπεριφοράς.

Είναι πολύ πιθανό να είναι απαραίτητο να ληφθεί σοβαρά υπόψιν από την ακαδημαϊκή κοινότητα η φωνή των φοιτητών από την εκάστοτε έρευνα που αφορά την ακαδημαϊκή εξαπάτηση. Πολλές φορές τεχνικές και μέθοδοι που εφαρμόζονται, είναι αναποτελεσματικές επειδή δεν αφουγκράζονται τους άμεσα εμπλεκόμενους σε μια κατάσταση.

Κατά τη διάρκεια αναζήτησης βιβλιογραφίας που αφορά την ακαδημαϊκή εξαπάτηση, μπορεί να διακρίνει κανείς τη δυσκολία που υπάρχει στην κατανόηση των όρων της ακαδημαϊκής εξαπάτησης (academic dishonesty) και εξαπάτησης (dishonesty), της λογοκλοπής (plagiarism) και των σχετικών παραπτωμάτων που λαμβάνουν χώρα μέσα στα πανεπιστημιακά ιδρύματα. Πληθώρα άρθρων αναφέρονται στην ακαδημαϊκή εξαπάτηση που όμως πολλές φορές διακρίνονται ασάφειες, γίνονται επαναλαμβανόμενες αναφορές ενώ, όσο αφορά την Ελλάδα οι έρευνες κρίνονται ως ελλιπείς. Επιπρόσθετα παρά την σχετικά πλούσια βιβλιογραφία, δεν καθίστανται σαφείς οι τρόποι που μπορούν να οδηγήσουν στην αντιμετώπιση της κατάστασης παρά τις αναφορές για κάποιες ήδη εφαρμοσμένες αλλά ίσως αναποτελεσματικές μεθόδους.

1.2 Σκοπός και Στόχοι

Σκοπός της παρούσας εργασίας είναι να μελετηθεί η ακαδημαϊκή εξαπάτηση και ο ρόλος των ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών στην αντιμετώπισή της. Επίσης αποσκοπεί να δείξει κατά πόσο και αν υφίσταται το φαινόμενο της ακαδημαϊκής εξαπάτησης και πιθανούς τρόπους με τους οποίους είναι πιθανό να αντιμετωπίζεται από την εκάστοτε ακαδημαϊκή κοινότητα. Επιπρόσθετα αποσκοπεί να δείξει πιθανούς λόγους που οδηγούν στην εξαπάτηση.

Συγκεκριμένα στόχοι της εργασίας αλλά και της έρευνας είναι

- Να δείξει πόσο σημαντικό είναι το φαινόμενο της ακαδημαϊκής εξαπάτησης μέσω της πληθώρας μελετών και άρθρων που δείχνει πως το φαινόμενο απασχολούσε και απασχολεί την ακαδημαϊκή κοινότητα
- Να προσπαθήσει να διατυπώσει έναν πιο σαφή ορισμό
- Να δείξει λόγους για τους οποίους οδηγείται κανείς σε αυτές τις συμπεριφορές
- Να δείξει ποια θεωρούνται περισσότερο σοβαρά και ποια λιγότερο σοβαρά παραπτώματα
- Να προβληματίσει για πιο δραστικά μέτρα προκειμένου να αντιμετωπιστεί αποτελεσματικότερα το φαινόμενο της ακαδημαϊκής εξαπάτησης

1.3 Διάρθρωση της εργασίας

Στο δεύτερο κεφάλαιο παρουσιάζεται το θεωρητικό μέρος της εργασίας που αφορά την ακαδημαϊκή εξαπάτηση, καθώς και το ρόλο και ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών για την αντιμετώπιση της. Γίνεται αναφορά στις κλίμακες μέτρησης της εξαπάτησης, εξετάζεται ο ρόλος των καθηγητών καθώς και των βιβλιοθηκονόμων. Επιπρόσθετα αναφέρονται τα λογισμικά εντοπισμού της ακαδημαϊκής εξαπάτησης όσον αφορά τη λογοκλοπή και τέλος το ρόλο που διαδραματίζει το διαδίκτυο σε αυτή.

Στο τρίτο κεφάλαιο παρουσιάζεται η μεθοδολογία, το δείγμα της έρευνας καθώς και τα ερευνητικά ερωτήματα που θα προσπαθήσει να απαντήσει η έρευνα. Στο τέταρτο και τελευταίο κεφάλαιο της εργασίας, παρουσιάζεται η έρευνα και γίνεται πλήρης στατιστική ανάλυση και περιγραφή των αποτελεσμάτων. Επίσης παρουσιάζονται τα συμπεράσματα της έρευνας καθώς και κάποιες πρακτικές προεκτάσεις, περιορισμοί της της έρευνας αλλά και προτάσεις και περαιτέρω έρευνα.

Κεφάλαιο 2. Βιβλιογραφική επισκόπηση

2.1 Ορισμοί και μέτρηση της ακαδημαϊκή εξαπάτησης

Η ακαδημαϊκή εξαπάτηση είναι ένα πολύπλευρο και διάχυτο παγκόσμιο φαινόμενο (Alleyne & Phillips, 2011; Imran & Nordin, 2013; Iberahim et al., 2013; McCabe & Trevino, 1996; Nazir & Aslam, 2010; Thomas, 2017; Tadesse & Getachew, 2010; Saidin & Isa, 2013; Whitley, 1998; Yang et al., 2013). Η ακαδημαϊκή εξαπάτηση ήταν μακροχρόνια σε πολλές μορφές της (λογοκλοπή, αντιγραφή κ.ά.) και τα εμπόδια για τον περιορισμό της ήταν σε μεγάλο βαθμό ανησυχητικά (Tadesse & Getachew, 2010).

Ως ακαδημαϊκή εξαπάτηση μπορεί να οριστεί κάθε μορφή εξαπάτησης που πραγματοποιείται σε επίσημες εξετάσεις στην ακαδημαϊκή κοινότητα (Peterson, 2019).

Στα πανεπιστήμια η ακαδημαϊκή εξαπάτηση εμφανίστηκε και διατυπώθηκε με ένα γιγαντιαίο δίλημμα (Whitley, 1998) καθώς σε αυτή τη συγκυρία οι φοιτητές ήταν μακριά από το σπίτι τους και αποκτούσαν νέες ιδέες, νέες εμπειρίες και νέες διαπροσωπικές σχέσεις με τους συνομηλίκους τους (Nonis & Swift, 2010). Στην εκπαιδευτική κοινότητα τα ηθικά ζητήματα διαβρώθηκαν λόγω του ανταγωνισμού που αναπτύσσεται εντός της και λόγω της σημερινής φιλοδοξίας για ανάπτυξη των ιδεών μέσω οποιουδήποτε τιμήματος.

Η απειλή αυτή θα μπορούσε να υπονομεύσει την αριστεία των φοιτητών και να υπονομεύσει τους τίμιους, υπεύθυνους και αξιόπιστους επαγγελματίες του μέλλοντος (Naghdirour & Emeagwali, 2013). Αρκετές έρευνες ανέφεραν ότι οι φοιτητές που επιδίδονταν σε ακαδημαϊκή εξαπάτηση ήταν πιο πιθανό να προβούν σε εργασιακή εξαπάτηση (Ellahi et al., 2013; Harding et al., 2004; Nazir & Aslam, 2010; Nonis & Swift, 2001; Sims, 1993).

Η εμφάνιση και ο βαθμός της ακαδημαϊκής εξαπάτησης είχε μια σειρά από εκπαιδευτικές επιπτώσεις για τους φοιτητές αλλά και για όσους χάρασαν πολιτική για τη μείωση του φαινομένου. Το κύριο μέλημα ήταν η εγκυρότητα του τρόπου με τον οποίο αξιολογούνταν η ακαδημαϊκή εξαπάτηση και το θεσμικό της περιβάλλον. Οι Grimes και Rezek (2005) έδειξαν ότι είναι πολύ σημαντικό για τους ερευνητές να χρησιμοποιούν συγκεκριμένους τρόπους ώστε να μετρήσουν τα γνωστικά αποτελέσματα και να αξιολογούν τη συχνότητα εξαπάτησης των διδασκόντων. Κατά συνέπεια είναι απαραίτητο για τους ερευνητές να κατανοήσουν πως τα εκπαιδευτικά περιβάλλοντα μπορούν να επηρεάσουν την ακαδημαϊκή εξαπάτηση και τα αποτελέσματα ανάπτυξης του ανθρώπινου δυναμικού.

Σύμφωνα με την άποψη των Roberts και Rabinowitz (1992) η εξαπάτηση σχετίζεται με την ικανότητα των ατόμων να την αντιλαμβάνονται αλλά και να κατανοούν τη σοβαρότητα κάθε

μορφής της. Οι Margamark και Maline (1993) υποστήριξαν ότι η εξαπάτηση αποτελείται από πολλές μορφές, από την απλή αντιγραφή ενός γραπτού ενός άλλου φοιτητή ως τη πλαστογραφία μιας επίσημης πανεπιστημιακής μετεγγραφής.

Οι Pincus και Schmelkin (2003) θεωρούν ότι η ακαδημαϊκή εξαπάτηση είναι μια σκόπιμη πράξη απάτης, κατά την οποία ένας μαθητής επιδιώκει να διεκδικήσει τα εύσημα για την εργασία ή τις προσπάθειες άλλων, χωρίς να έχει λάβει εξουσιοδότηση ή χρησιμοποιεί μη εξουσιοδοτημένο υλικό ή άλλες πληροφορίες. Η ακαδημαϊκή εξαπάτηση περιλαμβάνει πλαστογραφίας ακαδημαϊκών εγγράφων που εμποδίζει ή βλάπτει σκόπιμα το ακαδημαϊκό έργο άλλων ή βοηθά άλλους φοιτητές σε πράξεις εξαπάτησης.

Οι περισσότεροι μελετητές συμφωνούν ότι η εξαπάτηση είναι ανήθικη (Barnett & Dalton, 1981). Ωστόσο παραμένει μια σύγχυση σχετικά με το ποιες συγκεκριμένες συμπεριφορές αποτελούν πράξεις εξαπάτησης. Ορισμένες μορφές ακαδημαϊκής εξαπάτησης είναι εμφανείς σε όλους, όπως για παράδειγμα η λογοκλοπή, η αντιγραφή στις εξετάσεις από γραπτό άλλου φοιτητή, η αγορά εργασιών, η κλοπή ενός τεστ ή η παραποίηση ενός πανεπιστημιακού εγγράφου. Άλλες συμπεριφορές είναι πιο αμφισβητήσιμες όπως για παράδειγμα η συνεργασία στις εργασίες και οι εξετάσεις που πραγματοποιούνται από το σπίτι, η παράδοση της ίδιας εργασίας σε δύο ξεχωριστά μαθήματα ή η ακατάλληλη χρήση των υπηρεσιών των καθηγητών (Fass, 1986).

Η λογοκλοπή, την οποία οι περισσότεροι άνθρωποι περιγράφουν ως ακαδημαϊκά ανέντιμη συμπεριφορά, είναι μερικές φορές μια αμφιλεγόμενη συμπεριφορά. Για παράδειγμα ο Miller (1993) υποστήριξε ότι η λογοκλοπή μπορεί να μην είναι κατανοητή από όλους και οι καθηγητές δεν μπορούν να υποθέσουν ότι κάθε φοιτητής μπαίνει στην ακαδημαϊκή αίθουσα με το ίδιο σύστημα πεποιθήσεων. Ο Baker (1995) υποστήριξε ότι οι κατηγορίες για λογοκλοπή, έχουν αυξηθεί τον τελευταίο καιρό και μπορούν κάλλιστα να αποτελέσουν ένα λάθος του υπολογιστή αντί του φοιτητή που έγραψε μια εργασία. Αυτό συμβαίνει γιατί οι όγκοι του ερευνητικού υλικού από έργα άλλων ανθρώπων αποθηκεύονται στο ηλεκτρονικό αρχείο μαζί με το χειρόγραφο που βρίσκεται σε εξέλιξη.

Κατά τη μελέτη του φαινομένου της ακαδημαϊκής εξαπάτησης, διαπιστώθηκε πως δεν έχει δοθεί σαφής ορισμός ώστε να καθιστά ξεκάθαρες τις έννοιες που σχετίζονται με αυτό στον καθένα. Εκτός από το πρόβλημα της ασάφειας του ορισμού υπάρχουν διαφορές ανάμεσα στις μελέτες που έχουν διεξαχθεί όσον αφορά την αξιολόγηση της σοβαρότητας των διαφόρων δεικτών ακαδημαϊκής εξαπάτησης (Cannon et al., 1998; Franklyn-Stokes & Newstead, 1995; Graham et al., 1994, Nuss, 1984; Roig & Ballew, 1994; Sims, 1995). Μια

πιθανή εξήγηση για αυτές τις διαφορές είναι οι διαφορετικές κλίμακες μέτρησης που χρησιμοποιούν οι ερευνητές.

Για παράδειγμα οι Cannon et al. (1998) χρησιμοποιούν μια πεντάβαθμη κλίμακα αξιολόγησης, όπου το 1 δείχνει ότι το σενάριο που απεικονίζεται σίγουρα δεν αντιπροσωπεύει ακαδημαϊκή εξαπάτηση και το 5 δείχνει ότι το σενάριο που απεικονίζεται σίγουρα αντιπροσωπεύει ακαδημαϊκή εξαπάτηση. Οι Graham et al. (1994) χρησιμοποίησαν μια τετράβαθμη κλίμακα αξιολόγησης, όπου το 1 σήμαινε ότι δεν εξαπατούν και 4 σήμαινε πολύ σοβαρή ακαδημαϊκή εξαπάτηση. Ο Sims (1995) χρησιμοποίησε μια εξάβαθμη κλίμακα αξιολόγησης, που κυμαινόταν από το καθόλου ανέντιμη ως το πολύ σοβαρή. Ο Nuss (1984) από την άλλη πλευρά χρησιμοποίησε ένα σύστημα κατάταξης αναγκαστικής επιλογής, σύμφωνα με το οποίο οι ερωτηθέντες επεξεργάστηκαν 14 συμπεριφορές που παρουσιάστηκαν από τις πιο σοβαρές ως τις λιγότερο σοβαρές. Δεν προκαλεί έκπληξη επομένως ότι προέκυψαν διαφορές στην αξιολόγηση των συμπεριφορών της ακαδημαϊκής εξαπάτησης.

Έχουν διεξαχθεί πολλές μελέτες για τις κλίμακες μέτρησης της ακαδημαϊκής εξαπάτησης. Πρόκειται για ένα φαινόμενο καλά τεκμηριωμένο στο ακαδημαϊκό πλαίσιο (Lim & See, 2001). Πολλές από τις κλίμακες που έχουν δημιουργηθεί για να εξετάσουν αυτή την έννοια έχουν αναφερθεί εξαιτίας των ψυχομετρικών τους ιδιοτήτων. Κατά συνέπεια τα αποτελέσματα αυτών των ερευνών χρειάζεται να αντιμετωπιστούν με αντικειμενικότητα και προσοχή.

Οι Imran & Nordin (2013) επεσήμαναν ότι τα περισσότερα ερωτηματολόγια για την αξιολόγηση της ακαδημαϊκής εξαπάτησης δεν είχαν αποδείξει τις ψυχομετρικές τους ιδιότητες και οι διαστάσεις τους δεν είχαν διερευνηθεί διεξοδικά. Αυτό είχε ως συνέπεια να υπάρχουν πολλές αποκλίσεις σχετικά με την εμφάνιση της ακαδημαϊκής εξαπάτησης (Karlins et al., 1988; Nelson & Shaefer, 1986).

Στη βιβλιογραφία εντοπίζεται πως η εξαπάτηση είναι μια πολυδιάστατη έννοια (Ferrari, 2005; Iyer & Eastman, 2006, 2008; Kaur, 2014; Roig & DeTommaso, 1995). Ένα από τα πιο συχνά χρησιμοποιούμενα ερωτηματολόγια για την ακαδημαϊκή εξαπάτηση ήταν αυτό που κατασκεύασαν οι McCabe και Trevino (1993). Το ερωτηματολόγιο αποτελούνταν από 12 ερωτήσεις στην οποία οι απαντήσεις δίνονται σε πεντάβαθμη κλίμακα τύπου Likert, όπου το 1 σήμαινε ποτέ και το 5 πολλές φορές. Το συγκεκριμένο ερωτηματολόγιο έχει χρησιμοποιηθεί από πολλούς ερευνητές (McCabe & Trevino, 1997; Chapman et al., 2004; McCabe et al., 2001; Brown, 1995, 1996, 2000; Bolin, 2004; Iyer & Eastman, 2008; Kidwell et al., 2003).

Παρόλο που το συγκεκριμένο εργαλείο έχει χρησιμοποιηθεί αρκετά, ωστόσο δεν έχουν διερευνηθεί οι ψυχομετρικές του ιδιότητες. Εκτός από μια ένδειξη για την εξήγηση του συντελεστή αξιοπιστίας δεν παρασχέθηκαν περαιτέρω πληροφορίες για την ανάπτυξη και την ανάλυση των επιβεβαιωτικών παραγόντων (Adesile et al., 2016; Iyer & Eastman, 2006). Ούτε ο Brown (1996, 2000), ούτε οι Kidwell et al. (2003) ανέφεραν οποιουσδήποτε παράγοντες ή στοιχεία αξιοπιστίας.

Παρά την ανεπάρκεια του ερωτηματολογίου, ερευνητές όπως για παράδειγμα ο Ferrari (2005) και οι Roig και DeTommaso (1995) έδειξαν ότι η έρευνα για την ακαδημαϊκή εξαπάτηση είναι δισδιάστατη. Με άλλα λόγια η εξαπάτηση, δηλαδή το φαινόμενο που σχετίζεται με τα τεστ και τις εξετάσεις της κάθε χρονιάς και οτιδήποτε είναι ανήθικο και αφορά την ακαδημαϊκή κοινότητα καθώς και η λογοκλοπή δηλαδή το φαινόμενο που σχετίζεται με γραπτές εργασίες, είναι δύο μεταβλητές της ακαδημαϊκής εξαπάτησης. Επιπλέον οι Iyer και Eastman (2006) προσάρμοσαν την κλίμακα των McCabe και Trevino (1993). Οι προτάσεις που έκαναν φαίνεται ότι ήταν παρόμοιες με εκείνες που πρότειναν στις έρευνες τους, ο Brown (1996, 2000) και οι Kidwell κ.ά. (2003).

Τα τέσσερα συστατικά της κλίμακας της ακαδημαϊκής εξαπάτησης σύμφωνα με τους Iyer και Eastman (2008) ήταν η λογοκλοπή, που περιλάμβανε πέντε ερωτήσεις, η εξαπάτηση, που μετριοούνταν με πέντε ερωτήσεις, η ηλεκτρονική εξαπάτηση που περιλάμβανε δύο ερωτήσεις και η αναζήτηση εξωτερικής βοήθειας που μετριοούνταν με πέντε ερωτήσεις. Ο Dawkins (2004) στη μελέτη που διεξήγαγε έδειξε ότι τα τέσσερα στοιχεία της ακαδημαϊκής εξαπάτησης ήταν η αντιγραφή από το διαδίκτυο, η εξαπάτηση στα τεστ μέσα στην ακαδημαϊκή αίθουσα, η γνώση και η επίγνωση του τι κάνουν οι συμφοιτητές τους και τα ψέματα που έλεγαν για να αποφευχθεί ο εντοπισμός τους.

Οι Rawwas κ.ά. (2004) έδειξαν ότι υπάρχουν τέσσερις διαστάσεις ακαδημαϊκής εξαπάτησης, η λήψη και η υποκίνηση της, η αγνόηση των διαδεδομένων πρακτικών, όπως για παράδειγμα των στοιχείων που οι φοιτητές μπορούν να αντιλαμβάνονται ως επιτρεπτά και ηθικά, η απόκτηση ενός αθέμιτου πλεονεκτήματος, όπως για παράδειγμα οι δηλώσεις στις οποίες οι φοιτητές επωφελοούνταν από μια συνθήκη που δεν τους άνηκε και η κατασκευή πληροφοριών δηλαδή οι δηλώσεις που μπορεί να μην ήταν ξεκάθαρα αντιληπτές ως ανήθικες. Επιπλέον ο Ledesma (2011) διερεύνησε τέσσερις συνιστώσες των μέτρων της ακαδημαϊκής εξαπάτησης και συγκεκριμένα της εξαπάτησης, της εξωτερικής βοήθειας, της λογοκλοπής και της ανοχής. Οι Elminoglu & Nartgun (2009) ανέπτυξαν την κλίμακα των τάσεων της ακαδημαϊκής εξαπάτησης με βάση τέσσερις παράγοντες: την τάση προς την

εξαπάτηση, την τάση εξαπάτησης στις σπουδές, την τάση στην έρευνα και τη διαδικασία της συγγραφής των εργασιών και την τάση προς τις βιβλιογραφικές αναφορές.

Επιπλέον οι Hensley κ.ά. (2013) σε μια έρευνα που διεξήγαγαν για να εντοπίσουν τις σχέσεις ανάμεσα στο φύλο, τα μαθήματα, τους βαθμούς των φοιτητών και τις διαφορετικές μορφές της ακαδημαϊκής εξαπάτησης ανάμεσα σε προπτυχιακούς φοιτητές στις ΗΠΑ, χρησιμοποίησαν μια κλίμακα με 16 ερωτήσεις, που την προσαρμοσαν από τους Paulhus κ.ά. (2004). Η μέτρηση αυτών των 16 στοιχείων έδειξε ότι ο συντελεστής αξιοπιστίας για την εξαπάτηση στα τεστ ήταν 0,77, για τη λογοκλοπή ήταν 0,77 και για τις ψευδείς δικαιολογίες ήταν 0,70. Ωστόσο όπως και οι άλλες κλίμακες που αναφέρθηκαν, δεν δόθηκαν πρόσθετες πληροφορίες σχετικά με τη δομή των παραγόντων και την εγκυρότητα των δηλώσεων της κλίμακας.

Οι Allen κ.ά. (1998) ανέπτυξαν έναν δείκτη εξαπάτησης, στον οποίο συμπεριλαμβάνονταν δώδεκα συγκεκριμένες μορφές. Πολλές από τις δηλώσεις ήταν παρόμοιες με αυτές που χρησιμοποίησαν οι McCabe και Trevino (1993, 1997) και ο Brown (1995, 1996, 2000). Οι Munoz-Garcia και Aviles-Herrera (2014) συμφώνησαν με τους τέσσερις παράγοντες μέτρησης της ακαδημαϊκής εξαπάτησης: την παραποίηση ή παραπλανητική συμπεριφορά, την ομαδική εργασία, τη λογοκλοπή και την ανέντιμη συμπεριφορά στην ακαδημαϊκή εργασία ή στις εξετάσεις. Το εύρος του συντελεστή αξιοπιστίας για αυτές τις υποκλίμακες ήταν από 0,80 έως 0,84.

Οι Akbulut κ.ά. (2008) υποστήριξαν ότι υπάρχουν πέντε στοιχεία για την κλίμακα της ακαδημαϊκής εξαπάτησης, η απάτη, η λογοκλοπή, η παραποίηση, η παραβατικότητα και η μη εξουσιοδοτημένη βοήθεια. Οι Yang κ.ά. (2013) προσαρμοσαν αυτά τα στοιχεία και πρόσθεσαν την ακαδημαϊκή εξαπάτηση που προκαλείται από το διαδίκτυο. Οι κλίμακες του Kramer (2009) και του Yang (2012) ανέπτυξαν επτά διαστάσεις της ακαδημαϊκής εξαπάτησης: τη λογοκλοπή, την εξαπάτηση σε μια εξέταση, την παραπλανητική παράβαση, την ακατάλληλη συνεργασία, την κατάχρηση των πιστώσεων, την απόκρυψη και την παραποίηση στην εργασία.

Επιπροσθέτως ο Kaur (2014) ανέπτυξε την ακαδημαϊκή κλίμακα εξαπάτησης για τους νεαρούς φοιτητές. Η κλίμακα αποτελούνταν από πέντε διαστάσεις, δηλαδή την απάτη κατά την εξέταση, τη λογοκλοπή, τα ψέματα για τις ακαδημαϊκές εργασίες, τις παρεμβολές κατά τη διάρκεια των οδηγιών και τις ζημιές στην πνευματική ιδιοκτησία. Οι Jurdi κ.ά. (2011) ανέπτυξαν ένα μέτρο για την ακαδημαϊκή εξαπάτηση που αποτελούνταν από 17 ερωτήσεις. Οι απαντήσεις δίνονταν σε κλίμακα τύπου Likert πέντε βαθμών όπου 1 σήμαινε ποτέ και 5

σήμαινε περισσότερες από 10 φορές. Οι πιο συχνές συμπεριφορές ήταν η εξαπάτηση κατά τη διάρκεια των εξετάσεων, η λογοκλοπή των γραπτών εργασιών και η παραποίηση.

Οι Chukwuemeka κ.ά. (2013) κατάληξαν σε 16 ερωτήσεις για την κλίμακα της ακαδημαϊκής εξαπάτησης. Οι ερωτήσεις αυτές εξέταζαν και αξιολογούσαν τις μορφές εξαπάτησης. Οι Adesile κ.ά. (2016) συμφώνησαν σε τρεις διαστάσεις της έρευνας για την ακαδημαϊκή ακεραιότητας, δηλαδή την εξαπάτηση, τη λογοκλοπή και την κακή συμπεριφορά στην έρευνα.

Όπως μπορεί να γίνει εύκολα κατανοητό οι έρευνες που μελέτησαν την ακαδημαϊκή εξαπάτηση, την αξιολόγησαν μέσα από συγκεκριμένες μορφές αντί να χρησιμοποιήσουν γενικές δηλώσεις. Η σημασία των ερωτήσεων για συγκεκριμένα περιστατικά ακαδημαϊκής εξαπάτησης, τεκμηριώθηκαν από τους Charman κ.ά. (2004). Οι Swift και Nonis (1998) εντόπισαν ότι οι συμμετέχοντες που ρωτήθηκαν για την ακαδημαϊκή εξαπάτηση με κοινούς όρους διατύπωσαν την άποψη σε ποσοστό 60% ότι είχαν εξαπατήσει τουλάχιστον μία φορά αλλά στην αθροιστική βαθμολογία του ερωτηματολογίου φάνηκε ότι το 80% των συμμετεχόντων είχε εξαπατήσει τουλάχιστον μία φορά. Έτσι προσδιορίστηκαν οι ανέντιμες συμπεριφορές που να υποδείξουν εξαπάτηση καλύτερα από ότι οι κοινές δηλώσεις (Nonis και Swift, 1998).

Οι Hair κ.ά. (2010) έδειξαν ότι η συνεχής αξιολόγηση και η επικύρωση των κλιμάκων είναι το κλειδί για τη διασφάλιση της ορθής μέτρησης της εν λόγω συμπεριφοράς. Οι συγκεκριμένοι ερευνητές πρότειναν όλοι οι συνάδελφοι τους να επαληθεύουν τη μονοδιάστατη υποκλίμακα και να αξιολογούν την εγκυρότητα των εργαλείων που χρησιμοποιούν, ακόμα κι αν πρόκειται για κλίμακες που έχουν χρησιμοποιηθεί εκτενώς.

2.2 Ο ρόλος των καθηγητών

Τα πανεπιστήμια έχουν ευθύνη να αποτρέψουν τις ανέντιμες συμπεριφορές. Η πολιτική των πανεπιστημίων για την ακαδημαϊκή εξαπάτηση πρέπει να είναι συγκεκριμένη και άμεση, πρέπει να ορίζει τι είναι η ακαδημαϊκή εξαπάτηση και πρέπει να παρέχει μια διαδικασία για τη διαχείρισή της. Το πανεπιστήμιο πρέπει να δημοσιεύσει την πολιτική του και να την κάνει γνωστή τόσο στους φοιτητές όσο και στους καθηγητές. Τα αντίγραφα της πολιτικής του μπορούν να αναρτηθούν στον ιστότοπο του πανεπιστημίου, στη βιβλιοθήκη, στις εστίες και σε άλλα μέρη που επισκέπτονται οι φοιτητές. Ορισμένα πανεπιστήμια μπορεί να επιλέξουν να αναπτύξουν ένα σύστημα με κώδικες τιμής όπου οι φοιτητές καλούνται να υπογράψουν μια αίτηση με βάση την οποία υπόσχονται ότι δεν θα προβούν σε περιστατικά ακαδημαϊκής

εξαπάτησης και ότι θα καταγγείλουν τους φοιτητές που θα υποπέσουν στην αντίληψη τους ότι έχουν ανάλογη συμπεριφορά. Σε αυτό το σύστημα κωδίκων τιμής οι φοιτητές που συμφωνούν έχουν την ευθύνη για όσους προβαίνουν σε περιστατικά λογοκλοπής (Austin & Brown, 1999). Ο Schulman (1998) υποστήριξε ότι στα πανεπιστήμια που υπάρχουν κώδικες τιμής έχουν λιγότερα περιστατικά εξαπάτησης σε σύγκριση με όσα δεν έχουν.

Όποια κι αν είναι η προσέγγιση που χρησιμοποιείται για τις πολιτικές της ακαδημαϊκής εξαπάτησης, αυτές θα πρέπει να επιβάλλονται δίκαια και με συνέπεια. Οι πρυτάνεις των πανεπιστημίων θα πρέπει να υποστηρίζουν τη σχολή που τιμωρεί τους φοιτητές που παραβίασαν την ακαδημαϊκή ακεραιότητα. Μπορεί να είναι χρήσιμο για τα πανεπιστήμια να αναπτύξουν δηλώσεις πολιτικής που περιγράφουν τις ανησυχίες της διοίκησης σχετικά με την διασφάλιση της ακαδημαϊκής ακεραιότητας των φοιτητών. Οι ακαδημαϊκοί υπάλληλοι θα μπορούν να διοργανώσουν σεμινάρια για να συζητήσουν τρόπους με τους οποίους οι φοιτητές μπορούν να αξιοποιήσουν το διαδίκτυο και άλλους πόρους, τους τρόπους για να ενθαρρύνουν την ακαδημαϊκή ειλικρίνεια και τους τρόπους για να τους δείξουν πώς να δομούν τις ακαδημαϊκές τους εργασίες, ώστε να μην προβαίνουν σε συμπεριφορές ακαδημαϊκής εξαπάτησης (Ryan, 1998).

Η σχολή χρειάζεται να συζητήσει τη σημασία του να κάνουν οι φοιτητές μόνοι τους τις εργασίες τους και θα πρέπει να τους κάνουν να έχουν την αίσθηση της ακεραιότητας. Η σχολή είναι αρμόδια να εξηγήσει το κάθε μάθημα, να τους παρέχει τρόπους να εξασκήσουν τις γνώσεις τους και να ενισχύσουν την ικανότητα τους ώστε να επικοινωνούν γραπτώς. Η εξάσκηση σε τεχνικές έρευνας και η εκμάθηση της οργάνωσης των δεδομένων και των πληροφοριών είναι πολύτιμες δεξιότητες που θα τις χρειαστούν αργότερα και στο χώρο εργασίας τους. Παρόλο που μπορεί να είναι δύσκολο να αλλάξουν οι αξίες ορισμένων φοιτητών που δεν βλέπουν κανένα κακό στην ακατάλληλη λήψη πληροφοριών, οι περισσότεροι φοιτητές πρέπει να καταλάβουν την αξία στο να κάνουν οι ίδιοι τις εργασίες τους. Είναι πιθανό οι φοιτητές να μην θεωρούν τις πληροφορίες που πήραν από το διαδίκτυο ότι είναι επικίνδυνες και να τις χρησιμοποιήσουν (Stebelman, 1998).

Η κάθε σχολή χρειάζεται να ενθαρρύνει τους φοιτητές να είναι ακαδημαϊκά ειλικρινείς και πρέπει να ορίσουν τι ακριβώς είναι η ακαδημαϊκή εξαπάτηση και η λογοκλοπή. Έτσι θα μπορέσουν να εξηγήσουν τις πληροφορίες που χαρακτηρίζονται ως το φαινόμενο της ακαδημαϊκής εξαπάτησης αλλά και να προσεγγιστούν οι τρόποι με τους οποίους εντοπίζονται σωστά κι έχουν ακεραιότητα. Οι φοιτητές που χρησιμοποιούν με ακατάλληλο τρόπο τις πληροφορίες χρειάζεται να λογοδοτήσουν στη σχολή τους. Οι έντονες αρνητικές συνέπειες στους φοιτητές από τα περιστατικά της εξαπάτησης και λογοκλοπής θα τους

βοηθήσουν να κατανοήσουν το λάθος τους και μπορεί να βοηθήσουν και στην αλλαγή της φοιτητικής κουλτούρας, στο να ακολουθήσουν δηλαδή και άλλοι παρόμοια συμπεριφορά. Η σχολή μπορεί να ελαχιστοποιήσει τα προβλήματα της ακαδημαϊκής εξαπάτησης μέσω συγκεκριμένων στρατηγικών (Austin & Brown, 1999).

Η σχολή μπορεί να αυξήσει την πιθανότητα οι φοιτητές να είναι ειλικρινείς όταν συγγράφουν τις ακαδημαϊκές τους εργασίες, αν τους εξηγήσουν τι ακριβώς είναι η λογοκλοπή και συμπεριλάβουν σε αυτή τη συζήτηση τις επιπτώσεις της. Η σχολή χρειάζεται να οικοδομήσει μια θετική σχέση με τους φοιτητές και να τους βοηθήσει να αισθανθούν άνετα στο πλαίσιο της ακαδημαϊκής αίθουσας. Οι φοιτητές που βρίσκονται σε ένα ασφαλές περιβάλλον είναι πιο πιθανό να αισθάνονται ότι έχουν την ευθύνη να κάνουν την εργασία τους και είναι πιθανό να νοιάζονται ότι η σχολή τους, τους σέβεται ως άτομα. Οι προσδοκίες των μαθημάτων θα πρέπει να κοινοποιούνται με συνέπεια και σαφήνεια τόσο στο αναλυτικό πρόγραμμα του μαθήματος όσο και στις συζητήσεις της τάξης. Αυτές οι προσδοκίες δεν πρέπει να αλλάξουν κατά τη διάρκεια ενός εξαμήνου, ώστε οι φοιτητές να μπορούν να είναι σίγουροι για την προβλεψιμότητα των δράσεων της σχολής. Επίσης η σχολή θα πρέπει να συζητήσει μαζί τους για την ακαδημαϊκή εξαπάτηση την πρώτη και τη δεύτερη ημέρα κάθε μαθήματος κάθε εξαμήνου. Ορισμένα από τα ζητήματα αυτά μπορεί να επανεξεταστούν αν χρειαστεί (Austin & Brown, 1999).

Σύμφωνα με την άποψη του Erkaya (2009) είναι πολύ σημαντικό να λαμβάνονται αποφάσεις για την εξαπάτηση με έναν συνεπή τρόπο. Έτσι γίνεται πιο δύσκολο να επιβληθούν ποινές καθώς ορισμένες από τις αποφάσεις που λαμβάνονται από τη σχολή μπορεί να μην αντιστοιχούν στις αντιλήψεις των φοιτητών σχετικά με το τι είναι η ακαδημαϊκή εξαπάτηση. Ορισμένα από τα ερωτήματα που προκύπτουν για τους φοιτητές που εξαπατούν και πιο συγκεκριμένα κάνουν λογοκλοπή είναι αν έχουν ηθικό ζήτημα ή αν είναι πιο εύκολος τρόπος να εκπληρώσουν τις ανάγκες των ακαδημαϊκών τους εργασιών. Μπορεί για παράδειγμα να υπάρχει έλλειψη ευαισθητοποίησης σχετικά με τη λογοκλοπή. Ο φοιτητής μπορεί πραγματικά να μην γνωρίζει τι είναι η λογοκλοπή, ιδιαίτερα αν είναι μικρός σε ηλικία. Μπορεί να μην γνωρίζει καθόλου πώς να γράψει μια ακαδημαϊκή εργασία. Εκεί χρειάζεται να υπάρχουν τα κατάλληλα κίνητρα. Μπορεί να μην γνωρίζει πώς να γράψει μία παραπομπή ή να δυσκολεύεται να παραφράσει τις σκέψεις ενός άλλου συγγραφέα. Χρειάζονται σίγουρα νομικές κυρώσεις αν και τα πανεπιστήμια και τα κολέγια είναι μερικές φορές επιφυλακτικά.

2.3 Ο ρόλος των βιβλιοθηκονόμων – βιβλιοθηκών

Οι βιβλιοθηκονόμοι διαδραματίζουν μοναδικό ρόλο στα πανεπιστήμια και τα κολέγια για την καταπολέμηση της ακαδημαϊκής εξαπάτησης των φοιτητών, καθώς υπάρχει μια σειρά από δράσεις που έχουν αναλάβει με σκοπό να συμβάλουν στην ευαισθητοποίηση των φοιτητών. Επιπρόσθετα οι βιβλιοθήκες έχουν την ευθύνη για την προσβασιμότητα, την προστασία αλλά και την διαφύλαξη της πνευματικής ιδιοκτησίας την οποία καταπατά η ακαδημαϊκή εξαπάτηση και κυρίως η λογοκλοπή που όμως αποτελεί πρόκληση για τις βιβλιοθήκες για το ρόλο που διαδραματίζουν (Idiegbeyan-ose & Segun-adeniran, 2018). Συνοπτικά οι βιβλιοθήκες θα μπορούσαν να έχουν τους ακόλουθους ρόλους για την αντιμετώπιση και πρόληψη κατά της ακαδημαϊκής εξαπάτησης:

- Να διδάσκουν μεθόδους και να βοηθούν στην ανάπτυξη δεξιοτήτων για την εφαρμογή κατάλληλων αναφορών
- Να αναπτύξουν πολιτικές σχετικά με τη λογοκλοπή
- Να κάνουν συστηματικούς ελέγχους για τη λογοκλοπή

Επίσης ηγούνται των προσπαθειών για την εισαγωγή προγραμμάτων πληροφοριακής παιδείας στο πρόγραμμα σπουδών καθώς και πρέπει να κάνουν αυστηρές συστάσεις – παρατηρήσεις και να εφαρμόζουν συνέπειες προκειμένου να περιοριστεί το φαινόμενο της εξαπάτησης (Idiegbeyan-ose & Segun-adeniran, 2018).

Οι βιβλιοθηκονόμοι ενδιαφέρονται ιδιαίτερα για τη λογοκλοπή. Στις ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες έχουν αναπτυχθεί εργαστήρια κι έχουν δημιουργηθεί συντομεύσεις στα πιο δημοφιλή συστήματα παραπομπών. Πρέπει να υπάρχει μια στενή συνεργασία ανάμεσα στα ακαδημαϊκά τμήματα για την αντιμετώπιση του προβλήματος της λογοκλοπής. Καθώς οι φοιτητές περνούν πολύ χρόνο στη βιβλιοθήκη, φαίνεται ότι πρόκειται για ένα μέρος που χρειάζεται να εφαρμοστούν συγκεκριμένες πρακτικές ώστε να διορθωθεί η κατάσταση. Οι βιβλιοθηκονόμοι έχουν πολλά εργαλεία στη διάθεση τους με τη μορφή εγχειριδίων και μπορούν, εφόσον το θέλουν να βοηθήσουν τους φοιτητές. Άλλοι ακαδημαϊκοί καθηγητές μπορεί να μην επιθυμούν να επιβαρυνθούν με όλες τις λεπτομέρειες που είναι απαραίτητες για να διορθώσουν τη συμπεριφορά των φοιτητών τους (Sprain & Robles, 2011).

Από τη μία πλευρά ο Lampert (2008) υποστήριξε ότι ορισμένοι εκπαιδευτικοί αντιλήφθηκαν ότι η διδασκαλία της πληροφοριακής παιδείας είναι ζωτικής σημασίας στο κομμάτι της εκμάθησης στο πως να γίνεται η συγγραφή εργασιών, αποφεύγοντας τα φαινόμενα εξαπάτησης και λογοκλοπής. Παρόλα αυτά εξακολουθεί να παραμένει στο περιθώριο των εκπαιδευτικών προγραμμάτων σπουδών. Από την άλλη πλευρά ο Hall (2005) υποστήριξε ότι

για να είναι επιτυχές ένα πρόγραμμα σπουδών χρειάζονται δραστηριότητες που εμπλέκουν το προσωπικό της βιβλιοθήκης στην εκπαίδευση των φοιτητών όχι μόνο στο να βρουν τις κατάλληλες πηγές αλλά και για να τις αξιολογήσουν όσον αφορά την καταλληλότητά τους. Έπειτα να τις χρησιμοποιήσουν αποτελεσματικά και με ηθικό τρόπο σε δικές τους εργασίες. Η πληροφοριακή παιδεία χρειάζεται να είναι ο βασικός στόχος όλων των σύγχρονων πανεπιστημίων και οι προσπάθειες κατά της εξαπάτησης χρειάζεται να αποτελούν βασικό συστατικό οποιασδήποτε τέτοιας πρωτοβουλίας.

Επιπλέον ο Lampert (2008) υποστήριξε ότι οι βιβλιοθηκονόμοι θα πρέπει να επικεντρωθούν στις πτυχές της κριτικής σκέψης που εμπλέκονται στην απόφαση για το πότε και το πώς χρειάζεται να αναφερθούν οι πληροφορίες. Ο Sciammarella (2009) επεσήμανε ότι η γνώση της ίδιας της ερευνητικής διαδικασίας και των λεγόμενων κανόνων εμπλοκής, που τεκμηριώνουν αυτή τη διαδικασία, πρέπει να εξηγηθούν και να ενισχυθούν από τους βιβλιοθηκονόμους. Ένας από τους στόχους αυτών των μαθημάτων είναι να εισαγάγουν τις ερευνητικές έννοιες για τη δια βίου μάθηση.

Οι Gibson και Chester-Fangman (2011) διαπίστωσαν ότι το 87% των βιβλιοθηκονόμων ένιωθαν ότι είχαν κάποιο ρόλο στη διαδικασία της πρόληψης της εξαπάτησης. Οι βιβλιοθηκονόμοι υποστήριξαν την παροχή οδηγιών για την πρόληψη της εξαπάτησης μέσω εργαστηρίων, συνεδρίων, σεμιναρίων, ιστοσελίδων και φυλλαδίων. Οι Strittmatter και Bratton (2016) επεσήμαναν ότι υπάρχουν πολλά ιδρύματα, όπως για παράδειγμα το Boston College, το San Diego State University και το Oakland University, στα οποία οι βιβλιοθηκονόμοι συνεργάζονται με καθηγητές και το υπόλοιπο προσωπικό από τα κέντρα ακαδημαϊκής υποστήριξης για να αναπτύξουν ένα διαδεδомένο πρόγραμμα σπουδών για την πρόληψη της λογοκλοπής. Η Amsberry (2009) επεσήμανε ότι είναι ευθύνη των βιβλιοθηκονόμων να συνεργάζονται με τμήματα προκειμένου να βελτιωθεί η κατανόηση των φοιτητών σχετικά με την κατάλληλη χρήση των παραπομπών ενός κειμένου.

Ως μέρος των προσπαθειών συνεργασίας τους με το διδακτικό προσωπικό για τη βελτίωση της διδασκαλίας και την αποτροπή της λογοκλοπής και την ενίσχυση της πληροφοριακής παιδείας, οι βιβλιοθηκονόμοι αξιολόγησαν τις πληροφορίες των φοιτητών (Kiel et al., 2015; Lowe et al., 2014; Fain, 2011; Trail et al., 2006). Επιπλέον οι βιβλιοθηκονόμοι συνεργάστηκαν με τους εκπαιδευτικούς που σχεδίαζαν να αναπτύξουν ενότητες στη διδασκαλία τους με τη βοήθεια ενός υπολογιστή (Silver & Nickel, 2007; Cook, 2002).

Οι Michalak και Rysavy (2016) διατύπωσαν την άποψη ότι υπήρχε αποσύνδεση ανάμεσα στην πραγματική ικανότητα των φοιτητών να αναφέρουν παραπομπές και στην αντιληπτή

ικανότητα τους να τις αναφέρουν. Οι φοιτητές πίστευαν ότι είχαν κατανοήσει τον τρόπο με τον οποίο έπρεπε να αναφέρουν τις παραπομπές αλλά δεν απέδειξαν ικανοποιητικά αυτή τη γνώση. Η ασυμφωνία ανάμεσα στην επίδοση των φοιτητών και στην αντίληψη τους δημιούργησε ερωτήματα σχετικά με τις οδηγίες της πληροφοριακής παιδείας και της λογοκλοπής που λάμβαναν οι φοιτητές στις ακαδημαϊκές αίθουσες και στο αν υπήρχαν διαφορές στις πληροφορίες και τις προσεγγίσεις που λάμβαναν από διάφορα τμήματα. Ως εκ τούτου οι καθηγητές ρωτήθηκαν σχετικά με τις αντιλήψεις που είχαν για τη λογοκλοπή προκειμένου να καθοριστούν οι αντιλήψεις της σχολής για τα φαινόμενα της ακαδημαϊκής εξαπάτησης. Σε αυτή τη μελέτη συμπεριλήφθηκαν και οι βιβλιοθηκονόμοι που θα μπορούσαν να κατανοήσουν πληρέστερα αυτές τις αντιλήψεις για να βοηθήσουν τους καθηγητές να διδάξουν τους φοιτητές τους τρόπους εκείνους για να μην προβούν σε κάποιου είδους εξαπάτηση. Καθώς οι βιβλιοθηκονόμοι συνεργάζονται ολοένα και περισσότερο με τη σχολή και τα προγράμματα πληροφοριακής παιδείας και αποτροπής της εξαπάτησης, μια κοινή υπόθεση είναι ότι οι βιβλιοθηκονόμοι και το διδακτικό προσωπικό μοιράζονται τους ίδιους ορισμούς και κοινές αντιλήψεις σχετικά με το φαινόμενο της εξαπάτησης.

Ωστόσο οι βιβλιοθηκονόμοι χρειάζεται να κάνουν πολλές συναντήσεις με τους φοιτητές στις οποίες θα συζητήσουν για το θέμα της λογοκλοπής σε ένα ακαδημαϊκό περιβάλλον. Σε αυτές τις συναντήσεις μπορούν να συζητήσουν μαζί τους για το τι σημαίνει εξαπάτηση στο ακαδημαϊκό πλαίσιο. Με αυτόν τον τρόπο οι φοιτητές που κάνουν λογοκλοπή είτε εν γνώσει τους είτε όχι, θα γνωρίζουν ποιες είναι οι τιμωρίες που μπορεί να τους επιβληθούν. Η λογοκλοπή φαίνεται ότι είναι ένας από τους βασικούς πυλώνες της ακαδημαϊκής ανάρμοστης συμπεριφοράς στο πλαίσιο του εκπαιδευτικού συστήματος (Spain & Robles, 2011).

Ο Gallant (2008) όρισε τη λογοκλοπή ως τη χρήση λέξεων ή ιδεών ενός άλλου ατόμου χωρίς την κατάλληλη απόδοση ή χωρίς να υπάρχουν συγκεκριμένες παραπομπές. Καλώς ή κακώς η μάστιγα της εξαπάτησης - λογοκλοπής έχει μεγαλύτερη επίδραση στους βιβλιοθηκονόμους. Οι φοιτητές θα εξαπατήσουν μόνο και μόνο επειδή μπορούν. Σε οποιοδήποτε ακαδημαϊκό ίδρυμα κι αν βρίσκονται οι φοιτητές λαμβάνουν πολλές φορές προειδοποιήσεις σχετικά με το ότι η ακαδημαϊκή εξαπάτηση δεν θα γίνει ανεκτή. Πόσοι όμως από αυτούς λαμβάνουν σοβαρά αυτές τις προειδοποιήσεις; Ακόμα και αυτοί που έχουν πιαστεί να εξαπατούν θα έχουν τις ανάλογες συνέπειες ή θα το επαναλάβουν ξανά στο μέλλον; Είναι απλά ένα θέμα που σχετίζεται με την τιμωρία ή αυτό το φαινόμενο έχει πολύ πιο βαθιές ρίζες;

Οι Gynhild και Gotschalk (2008) ανέφεραν ότι η ακαδημαϊκή εξαπάτηση είναι ευρέως διαδεδομένη και ολοένα και αυξάνεται. Το 40% του ακαδημαϊκού προσωπικού που συμμετείχε στην έρευνα τους παραδέχθηκε ότι δεν είχε λάβει μέτρα σχετικά με ένα ύποπτο περιστατικό εξαπάτησης λόγω ανεπαρκών αποδείξεων. Μεταξύ των πρωτοετών και των δευτεροετών φοιτητών πιο συχνά εμφανίζονται περιστατικά εξαπάτησης. Οι πιο μικροί σε ηλικία και οι πιο μεγάλοι σε ηλικία φοιτητές προβαίνουν πιο συχνά σε αντίστοιχες συμπεριφορές.

Μέχρι σήμερα δεν φαίνεται να έχει υπάρξει πολύ μεγάλη συνεργασία ανάμεσα στις σχολές και στους βιβλιοθηκονόμους. Αν και οι βιβλιοθηκονόμοι προσπαθούν να καλύψουν τις ανάγκες των φοιτητών ώστε να μην προβούν σε αντίστοιχες συμπεριφορές εξαπάτησης. Οι βιβλιοθηκονόμοι γνωρίζουν ότι κάθε εκστρατεία κατά της εξαπάτησης δεν μπορεί να βασίζεται αποκλειστικά στην ανίχνευση των πληροφοριών. Χρειάζεται σωστή εκπαίδευση των φοιτητών απέναντι στην εξαπάτηση κι αυτός θα πρέπει να είναι ο κύριος στόχος κάθε βιβλιοθηκονόμου (Zimerman, 2012).

Ο Burke (2004) ανέφερε ότι η βιβλιοθήκη είναι η κεντρική τοποθεσία που διεξάγεται έρευνα στο πανεπιστήμιο και για αυτό είναι λογικό να συμμετέχει στην αποκάλυψη περιστατικών εξαπάτησης και λογοκλοπής. Ο Burke (2004) πρόσθεσε ότι μπορούν επίσης να ρωτήσουν μεμονωμένα φοιτητές ή ολόκληρες τάξεις να υποβάλλουν τις εργασίες τους στο turnitin.com. Οι βιβλιοθηκονόμοι θα πρέπει να αξιοποιήσουν την ευκαιρία να εκπαιδεύσουν τους φοιτητές στις κατάλληλες μεθόδους έρευνας. Αυτό θα επεκτείνει περαιτέρω τη συνεργασία ανάμεσα στους καθηγητές, τους βιβλιοθηκονόμους και τους φοιτητές.

2.4 Λογισμικά ανίχνευσης της λογοκλοπής

Οι Ledwith και Risquez (2008) υποστήριξαν ότι εκτός από το Turnitin υπάρχουν και άλλα εργαλεία που παρέχονται στους ακαδημαϊκούς καθηγητές για να αποτρέψουν τη λογοκλοπή άρα μια μορφή εξαπάτησης. Ενδεικτικά αναφέρονται το My Drobox, το EVE, το Word-CHECK και το WcopyFind. Αυτές οι υπηρεσίες παρέχουν συνήθως τη δυνατότητα μέτρησης του επιπέδου ομοιότητας ανάμεσα στην εργασία ενός φοιτητή και του υλικού που είναι δημόσια προσβάσιμο από το διαδίκτυο. Ορισμένα από αυτά τα προϊόντα διατηρούν στην πραγματικότητα ένα αντίγραφο αποθηκευμένο στην αποκλειστική βάση των δεδομένων τους για μελλοντική χρήση.

Για παράδειγμα το Turnitin ήταν αρχικά ένα προϊόν που έλεγε ότι μπορούσε να ελέγχει μέσω του διαδικτύου τις πηγές μιας ακαδημαϊκής εργασίας. Καθώς αυτό το εργαλείο αναπτύχθηκε

μπόρεσε να συγκρίνει το πρωτότυπο κείμενο ενός φοιτητή με τεράστιες βάσεις δεδομένων που περιελάμβαναν δημοσιευμένα κείμενα κι έτσι να αναζητήσει αντιστοιχίες και να δείξει ποσοστά εξαπάτησης. Στο Turnitin δίνεται προσοχή στο υλικό που εξετάζεται. Μετά από την ανάλυση του περιεχομένου, εκδίδεται μια αναφορά πρωτοτυπίας που υποδεικνύει αν ο φοιτητής είναι ύποπτος για λογοκλοπή ή αν η εργασία του θεωρείται ότι είναι πρωτότυπη. Σε αυτή τη διαδικασία επισημαίνεται το ύποπτο υλικό αλλά ο καθηγητής είναι ο τελικός κριτής για το αν το έργο θα πρέπει να θεωρηθεί ότι υπόκειται σε λογοκλοπή (Zimmerman, 2012). Οι Ledwith & Risquez (2008) υπέδειξαν περαιτέρω ότι κανένα σύστημα δεν είναι τέλει και ότι το λογισμικό δεν μπορεί πάντα να εντοπίσει τα περιστατικά της ακαδημαϊκής εξαπάτησης. Τέλος ορισμένοι φοιτητές ενθαρρύνονται να υποβάλλουν μόνοι τους την εργασία τους σε αυτό ώστε να μπορέσουν να εξετάσουν με βάση τις βάσεις δεδομένων την ακαδημαϊκή τους εργασία. Ένα κείμενο που υποβάλλεται για έλεγχο λογοκλοπής σε αυτό το εργαλείο συνήθως προστίθεται σε αυτές τις βάσεις δεδομένων (Zimmerman, 2012).

Οι Bretag και Mahmud (2009) έδειξαν ότι οι φοιτητές καλούνται να χρησιμοποιήσουν αυτό το εργαλείο για να ελέγξουν την πρωτοτυπία των ακαδημαϊκών τους εργασιών. Μάλιστα χρειάζεται να το κάνουν δύο φορές. Την πρώτη ελέγχουν το προσχέδιο και τη δεύτερη την τελική και αναθεωρημένη εργασία τους. Ο σκοπός της υποβολής είναι να τους επιτρέψει να αναδιατυπώσουν την ακαδημαϊκή τους εργασία και να αποφύγουν τη λογοκλοπή. Οι Segal et al. (2010) υποστήριξαν ότι το πρόβλημα της λογοκλοπής δεν εντοπίζεται μόνο στους προπτυχιακούς φοιτητές, ανέφεραν ότι υπάρχουν σημαντικές ποσότητες υλικού λογοκλοπής ανάμεσα στους φοιτητές που υπέβαλλαν αίτηση και σε μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών.

Όσον αφορά τη χρήση συγκεκριμένων ιστοσελίδων ανίχνευσης λογοκλοπής από τα πανεπιστήμια μπορεί να χρησιμοποιηθεί ο ιστότοπος του πανεπιστημίου Baylor. Η ιστοσελίδα παραθέτει πρώτα προτάσεις πρόληψης όπως για παράδειγμα οι βιβλιοθηκονόμοι να αφιερώσουν χρόνο για να διδάξουν τους φοιτητές τι είναι η εξαπάτηση και οι μορφές αυτής όπως η λογοκλοπή και πώς μπορούν να κάνουν με σωστό τρόπο τις παραπομπές, που χρειάζονται για τα ερευνητικά θέματα. Ακόμα μπορούν να αξιοποιήσουν τους πόρους και τα αντίγραφα του υλικού πηγής για την ανάθεση εργασιών, όπως για παράδειγμα οι προφορικές αναφορές. Η λογοκλοπή μπορεί να ανιχνευθεί μέσω της αναζήτησης των βάσεων δεδομένων βιβλιοθηκών πλήρους κειμένου, των μηχανών αναζήτησης στο διαδίκτυο και τις υπηρεσίες ανίχνευσης λογοκλοπής (Maxymuk, 2006).

Στην ιστοσελίδα του Πανεπιστημίου Alberta υπάρχει μια περιοχή που ερευνά τρόπους πρόληψης και ανίχνευσης της λογοκλοπής. Αυτή η ιστοσελίδα προσφέρει φυλλάδια σχετικά με τη σωστή παράφραση, τις παραπομπές και τους λόγους που είναι απαραίτητη η ακαδημαϊκή ειλικρίνεια για την εξασφάλιση της ακαδημαϊκής ακεραιότητας. Η σελίδα του πανεπιστημίου του Wisconsin-Madison για την εξαπάτηση και τη λογοκλοπή των φοιτητών είναι ένα μέρος όπου συμψηφίζονται οι διαδικτυακοί πόροι για την εξαπάτηση, οι δωρεάν ακαδημαϊκές εργασίες, οι βάσεις δεδομένων πλήρους κειμένου, η ανίχνευση της λογοκλοπής, οι τρόποι αποθάρρυνσης της εξαπάτησης, η διδασκαλία των φοιτητών σχετικά με τη λογοκλοπή και άλλες αμφισβητούμενες πρακτικές (Machymuk, 2006).

Η βιβλιοθήκη του πανεπιστημίου Kimbel εστιάζει κυρίως στο θέμα του όρου της λογοκλοπής. Το σεμινάριο ηλεκτρονικής λογοκλοπής της βιβλιοθήκης Le Moyne παρέχει συμβουλές για τη διερεύνηση της ύποπτης λογοκλοπής με τις μηχανές αναζήτησης και προσφέρει πολλές στρατηγικές για την πρόληψη της, σκιαγραφώντας τη διαδικασία γραφής και εξηγώντας τι είναι ηθικό αλλά και τις συνέπειες. Όμοια στο Πανεπιστήμιο του Τέξας επισημαίνεται ότι η βιβλιοθήκη μπορεί να βοηθήσει τη σχολή στο πρόβλημα της λογοκλοπής για την καλύτερη αντιμετώπισή του. (Machymuk, 2006).

2.5 Ακαδημαϊκή εξαπάτηση και Διαδίκτυο

Ο Connors (1996) υποστήριξε την άποψη ότι οι ακαδημαϊκοί που κάποτε επαίνεσαν το διαδίκτυο για την προσφορά του στους φοιτητές, τώρα ανησυχούν γιατί οι σπουδαστές τους έχουν περισσότερη πρόσβαση σε πληροφορίες και είναι πιο εύκολο για αυτούς να εντοπίσουν άλλες εργασίες φοιτητών. Το παραδοσιακό πλαίσιο της λογοκλοπής, στους όρους της συγγραφής και της παρουσίασης των ερευνητικών εργασιών, περιλαμβάνει τη λήψη των ιδεών κάποιου άλλου και την παρουσίαση ως ιδεών του ίδιου του φοιτητή (Stebelman, 1998). Η λογοκλοπή που αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της ακαδημαϊκής εξαπάτησης, έχει οριστεί ως η λήψη των ιδεών κάποιου άλλου και τη χρήση τους ως δικές του.

Ο Vigue (1997) υποστήριξε ότι η λογοκλοπή δεν είναι νέο πρόβλημα. Υπήρχαν πάντα συγκεκριμένοι χώροι που οι φοιτητές μπορούσαν να αγοράσουν τις εργασίες τους. Αλλά πλέον η όλη διαδικασία είναι παγκόσμια και είναι πιο δύσκολο να εντοπιστεί. Η χρήση των υπολογιστών έχει κάνει τη λογοκλοπή πιο εύκολη καθώς οι φοιτητές τους χρησιμοποιούν για να λάβουν πληροφορίες από το διαδίκτυο που μπορεί να μην είναι διαθέσιμες στις παραδοσιακές πηγές και καθιστούν την τεκμηρίωση της ακαδημαϊκής εξαπάτησης πιο δύσκολη για τους καθηγητές. Ακόμα τα προγράμματα επεξεργασίας κειμένου επιτρέπουν

στους φοιτητές να κόψουν και να επικολλήσουν εύκολα πληροφορίες που εντόπισαν στο διαδίκτυο ή άλλα ηλεκτρονικά μέσα για να συγγράψουν την εργασία τους και να φαίνεται ότι είναι ένα πρωτότυπο έργο. Ο Benning (1998) επισήμανε πως ένας καθηγητής του πανεπιστημίου Mason, αποκάλεσε αυτές τις μορφές εξαπάτησης ως «υψηλής τεχνολογίας λογοκλοπές»

Μελέτες αναφέρουν πως σχεδόν το 1/3 των φοιτητών εξετάζονται διαδικτυακά. Αν ελάχιστοι από αυτούς προβαίνουν σε εξαπάτηση, προκύπτει ένας τεράστιος αριθμός φοιτητών που εξαπατούν. Επίσης αναφέρεται πως είναι ευκολότερο να εξαπατήσει κανείς σε ένα διαδικτυακό μάθημα και κυρίως όσοι έχουν περισσότερη εξοικείωση με την τεχνολογία (Peterson, 2019).

Αναμφισβήτητα το διαδίκτυο δημιούργησε εύκολη πρόσβαση στις πληροφορίες για τους χρήστες, με την πληθώρα υλικού που περιλαμβάνεται σε αυτό. Αυτό με τη σειρά του βοήθησε στο να μπορεί κανείς να προβεί σε κάποια μορφή εξαπάτησης και αυτό καθιστά πολλές φορές και δύσκολο το έργο των καθηγητών σχετικά με την ανάπτυξη της κριτικής σκέψης, της ανάγνωσης αλλά και τη γραφή. Ωστόσο δεν υπάρχει κάποια έρευνα που να μπορεί να αποδείξει πως το διαδίκτυο ευθύνεται για κάτι τέτοιο (Evering & Moorman, 2012).

Ερευνητές υποστήριξαν ορθώς πως ενώ το διαδίκτυο αποτελεί εργαλείο ανάδειξης και επικοινωνίας κι έχει συνεισφέρει πολύ στην πρόσβαση της γνώσης και σε πρακτικές διδασκαλίας, παράλληλα έχει δώσει πρόσβαση σε αμέτρητες ιδέες και πληροφορίες, τις οποίες οι φοιτητές μπορεί να παραποιήσουν και να παρουσιάσουν ως δικές τους (Howard & Davies 2009, Robinson-Zanartu et al., 2005, Williams, 2007)

Επομένως μπορεί να γίνει ένα χρήσιμο εργαλείο και να αξιοποιηθεί σωστά αλλά ίσως και το μέσο με το οποίο κάποιος θα προβεί σε ενέργειες εξαπάτησης

Κεφάλαιο 3. Μεθοδολογία

3.1 Σκοπός και μέθοδος

Στην παρούσα έρευνα εξετάζεται το φαινόμενο της ακαδημαϊκής εξαπάτησης. Η έρευνα σκοπεύει να δείξει τον «χώρο» που καταλαμβάνει στην ακαδημαϊκή κοινότητα. Πόσο και πώς την αντιλαμβάνονται οι φοιτητές, πόσο συμμετέχουν σε πράξεις εξαπάτησης και ποια είναι η άποψη τους.

Πιο συγκεκριμένα, τέθηκαν τα ακόλουθα ερευνητικά ερωτήματα:

- Ο βαθμός εκδήλωσης συμπεριφορών ακαδημαϊκής εξαπάτησης από προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές
- Η αξιολόγηση των εν λόγω συμπεριφορών ως προς τη σοβαρότητά τους
- Οι λόγοι για τους οποίους προκύπτει η ακαδημαϊκή εξαπάτηση
- Οι τρόποι αντιμετώπισης του φαινομένου

Προκειμένου να εξεταστούν τα παραπάνω ερευνητικά ερωτήματα επελέγη η ποσοτική ερευνητική στρατηγική. Πιο αναλυτικά, διενεργήθηκε μια διαδικτυακή έρευνα επισκόπησης απόψεων (Bryman, 2016), για τις ανάγκες τις οποίας κατασκευάστηκε ένα δομημένο ηλεκτρονικό ερωτηματολόγιο ατομικής συμπλήρωσης, με τη χρήση της πλατφόρμας Google Forms (βλ. Παράρτημα I). Το ερωτηματολόγιο διανεμήθηκε μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, κατόπιν της έγκρισης που λήφθηκε από την Επιτροπή Ηθικής και Δεοντολογίας της Έρευνας του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής (βλ. Παράρτημα II).

3.2 Συγκρότηση δείγματος και συλλογή δεδομένων

Πληθυσμός της παρούσας έρευνας είναι προπτυχιακοί και μεταπτυχιακοί φοιτητές του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής, στους οποίους εστάλη το ερωτηματολόγιο της έρευνας μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Η συλλογή των δεδομένων διήρκεσε δύο μήνες (Σεπτέμβριος – Οκτώβριος 2022) και στην έρευνα συνολικά συγκεντρώθηκαν 1028 ερωτηματολόγια κατάλληλα για ανάλυση. Τα δημογραφικά χαρακτηριστικά των συμμετεχόντων παρουσιάζονται στον Πίνακα 1.

Πίνακας 1: Δημογραφικά συμμετεχόντων

		Αριθμός	Ποσοστό
Φύλο	Άντρας	312	30,4%
	Γυναίκα	699	68%
Ηλικία	18-28	704	69%
	28-42	171	17%
	42-57	144	14%
Πρόγραμμα σπουδών	Προπτυχιακό	745	72,5%
	Μεταπτυχιακό	290	28,2%
Έτος φοίτησης	1 ^ο Έτος	171	16,6%
	2 ^ο Έτος	328	31,9%
	3 ^ο Έτος	158	15,4%
	4 ^ο Έτος	159	15,5%
	5 ^ο Έτος	212	20,6%
Σχολή φοίτησης	Διοικητικών, Οικονομικών και Κοινωνικών Επιστημών	104	27,1%
	Επιστημών Υγείας και Πρόνοιας	93	24,2%
	Εφαρμοσμένων Τεχνών και Πολιτισμού	30	7,8%
	Δημόσιας Υγείας	32	8,3%
	Επιστημών Τροφίμων	19	4,9%
	Μηχανικών	107	27,9%
Μέσος όρος βαθμολογίας	5-6,99	157	17%
	7-10	727	78%
	Μη έγκυρες απαντήσεις	50	6%

3.3 Μέτρηση παραγόντων και κατασκευή ερευνητικού εργαλείου

Πέρα από τις ερωτήσεις που αφορούν τα δημογραφικά χαρακτηριστικά, οι συμμετέχοντες κλήθηκαν να απαντήσουν σε μια σειρά κλειστών ερωτήσεων που αφορούσαν τον βαθμό εκδήλωσης και την αξιολόγηση της σοβαρότητας συγκεκριμένων συμπεριφορών ακαδημαϊκής εξαπάτησης, καθώς και τα πιθανά αίτια εκδήλωσης αυτών. Επίσης, οι συμμετέχοντες κλήθηκαν να αξιολογήσουν την αποτελεσματικότητα μεθόδων αντιμετώπισης του φαινομένου. Οι ερωτήσεις που συμπεριλήφθηκαν στο ερευνητικό εργαλείο προέρχονται από δημοσιευμένες στη διεθνή βιβλιογραφία έρευνες (βλ. Πίνακα 2),

οι οποίες αποδόθηκαν στην ελληνική γλώσσα. Στο ερωτηματολόγιο συμπεριλήφθηκαν και δύο ανοικτές ερωτήσεις, προκειμένου οι συμμετέχοντες να συμπληρώσουν τυχόν επιπλέον λόγους για τους οποίους πιστεύουν ότι κάποια υποπίπτει σε πράξεις ακαδημαϊκής εξαπάτησης, καθώς και επιπλέον προτάσεις για την αντιμετώπιση του φαινομένου.

Πίνακας 2. Ερωτήσεις ερωτηματολογίου

Ομάδα ερωτήσεων	Αριθμός ερωτήσεων	Κλίμακα απαντήσεων	Πηγές
Εκδήλωση συμπεριφορών ακαδημαϊκής εξαπάτησης	30	Διχοτομική	Iyer & Eastman, 2006; Tijdink et al., 2014; Royal & Flammer, 2015; Bashir & Bala, 2018
Αξιολόγηση συμπεριφορών ακαδημαϊκής εξαπάτησης	30	4βάθμια κλίμακα τύπου Likert	
Λόγοι εκδήλωσης συμπεριφορών ακαδημαϊκής εξαπάτησης	14	Διχοτομική	Williams et al. 2010
Αξιολόγηση αποτελεσματικότητας τρόπων αντιμετώπισης ακαδημαϊκής εξαπάτησης	10	4βάθμια κλίμακα τύπου Likert	Fain, 2011; Lowe et al. 2014; Kiel et al. 2015;

3.4 Μέθοδος Στατιστικής Ανάλυσης

Για την ανάλυση των πρωτογενών δεδομένων χρησιμοποιήθηκε περιγραφική στατιστική (συχνότητα), με τη χρήση του MS Excel.

Κεφάλαιο 4. Ανάλυση Δεδομένων και Αποτελέσματα

4.1.1 Εκδήλωση συμπεριφορών ακαδημαϊκής εξαπάτησης

Αρχικά, οι συμμετέχοντες κλήθηκαν να απαντήσουν εάν έχουν ποτέ προβεί σε μια σειρά ενεργειών που συνιστούν ακαδημαϊκή εξαπάτηση (βλ. Πίνακα 3). Το 27% (280 φοιτητές) των συμμετεχόντων δήλωσε πως έχει αντιγράψει από άλλον σε τεστ ή εξετάσεις και το 71% (726 φοιτητές) απάντησε αρνητικά. Ενώ το 2% (20 φοιτητές) δεν έδωσαν απάντηση. Το 33% (338 φοιτητές) των συμμετεχόντων δήλωσε πως χρησιμοποίησε «σκονάκια» ή άλλα βοηθήματα κατά τη διάρκεια ενός τεστ ή στις εξετάσεις και το 65% (665 φοιτητές) απάντησε αρνητικά ενώ το 2% (25 φοιτητές) δεν έδωσαν απαντήσεις. Το 28% (288 φοιτητές) των συμμετεχόντων χρησιμοποίησε υλικό από πηγές, χωρίς τις κατάλληλες παραπομπές ενώ το 70% (719 φοιτητές) απάντησε αρνητικά και το 2% (20 συμμετέχοντες) δεν έδωσε καμία απάντηση σε αυτή την ερώτηση.

Ακόμα το 63% (644 απαντήσεις) των συμμετεχόντων ζήτησε να μάθει τα θέματα και τις απαντήσεις από προηγούμενη εξεταστική μαθήματος ενώ το 35% (361 απαντήσεις) απάντησε αρνητικά. Το 2% (22 απαντήσεις) δεν έδωσε κάποια απάντηση σε αυτή την ερώτηση. Το 10% (102 απαντήσεις) των συμμετεχόντων ανέβασε στα κοινωνικά δίκτυα πληροφορίες και υλικό εξετάσεων χωρίς να έχει άδεια ενώ το 88% (901 απαντήσεις) απάντησε αρνητικά. Το 2% (25 απαντήσεις) δεν έδωσε απάντηση σε αυτή την ερώτηση. Το 17% (169 απαντήσεις) των συμμετεχόντων έβαλε σε εργασίες πηγές που δεν είχε διαβάσει ενώ το 81% (834 απαντήσεις) απάντησε αρνητικά ενώ το 2% (25 απαντήσεις) δεν απάντησε. Το 3% (32 απαντήσεις) κατέγραψε «φανταστικές» πηγές που δεν είχε διαβάσει ενώ το 94% (971 απαντήσεις) απάντησε αρνητικά. Το 2% (25 απαντήσεις) δεν έδωσε απάντηση σε αυτή την ερώτηση.

Επιπλέον το 41% (419 απαντήσεις) των συμμετεχόντων συνεργάστηκε με άλλους σε τεστ ή εργασίες στις οποίες έπρεπε να εργαστεί ατομικά, το 57% (584 απαντήσεις) απάντησε αρνητικά και το 2% (25 απαντήσεις) δεν έδωσε απάντηση). Το 30% (310 απαντήσεις) των συμμετεχόντων πήρε από άλλους θέματα εξετάσεων με απαντήσεις ενώ το 67% (692 απαντήσεις) απάντησε αρνητικά και το 3% (26 απαντήσεις) δεν έδωσε απάντηση σε αυτή την ερώτηση. Το 7% (70 απαντήσεις) των συμμετεχόντων δήλωσε ψευδώς ότι παρακολούθησε μάθημα ενώ το 91% (933 απαντήσεις) απάντησε αρνητικά και το 2% (25 απαντήσεις) δεν

έδωσε απάντηση σε αυτή την ερώτηση. Το 16% (169 απαντήσεις) είπε ψέματα για το λόγο που δεν παρακολούθησε κάποιο μάθημα ενώ το 81% (832) απάντησε αρνητικά και το 3% (27 απαντήσεις) δεν έδωσε απάντηση σε αυτή την ερώτηση.

Επιπροσθέτως το 9% (98 απαντήσεις) των συμμετεχόντων είπε ψέματα για να πάρει παράταση στην υποβολή εργασίας ή άσκησης ενώ το 88% (904 απαντήσεις) απάντησε αρνητικά και το 3% (27 απαντήσεις) δεν έδωσε απάντηση σε αυτή την ερώτηση. Το 65% (672 απαντήσεις) των συμμετεχόντων άφησε κάποιον να αντιγράψει από το γραπτό του, το 33% (334 απαντήσεις) απάντησε αρνητικά και το 2% (22 απαντήσεις) δεν απάντησε. Το 81% (830 απαντήσεις) των συμμετεχόντων δεν είχε προετοιμαστεί επαρκώς για ένα τεστ ή μια εξέταση, το 17% (179 απαντήσεις) απάντησε αρνητικά ενώ το 2% (19 απαντήσεις) δεν έδωσε απάντηση. Το 21% (219 απαντήσεις) των συμμετεχόντων δεν είχε συμμετέχει όσο έπρεπε σε μια ομαδική άσκηση ή εργασία ενώ το 76% (784 απαντήσεις) απάντησε αρνητικά και το 3% (25 απαντήσεις) δεν έδωσε απάντηση σε αυτή την ερώτηση. Ακόμα 2% (16 απαντήσεις) είχε πάρει μέρος σε εξέταση στη θέση κάποιου άλλου ενώ το 96% (987 απαντήσεις) απάντησε αρνητικά και το 2% (25 συμμετέχοντες) δεν έδωσε απάντηση σε αυτή την ερώτηση. Το 4% (39 απαντήσεις) των συμμετεχόντων αγόρασε εργασία (ολόκληρη ή μέρος, πχ. στατιστική ανάλυση) και την υπόβαλε ως δική του ενώ το 94% (962 απαντήσεις) απάντησε αρνητικά και το 3% (27 άτομα) δεν έδωσε απάντηση σε αυτή την ερώτηση. Το 23% (232 απαντήσεις) των συμμετεχόντων χρησιμοποίησε κινητό ή άλλη συσκευή για να αντιγράψει σε εξέταση ενώ το 75% (770 απαντήσεις) απάντησε αρνητικά και το 3% (26 άτομα) δεν έδωσε απάντηση σε αυτή την ερώτηση.

Επιπλέον το 16% (166 απαντήσεις) των συμμετεχόντων χρησιμοποίησε κινητό ή άλλη συσκευή για να καταγράψει τα θέματα εξέτασης ενώ το 81% (836 απαντήσεις) απάντησε αρνητικά και το 3% (26 άτομα) δεν έδωσε απάντηση σε αυτή την ερώτηση. Το 13% (128 απαντήσεις) των συμμετεχόντων υπέβαλε εργασία που είχε κάνει ολόκληρη ή ένα μέρος (πχ. στατιστική ανάλυση) άλλος για τους ίδιους ενώ το 85% (876 απαντήσεις) απάντησε αρνητικά και το 2% (24 άτομα) δεν έδωσε απάντηση σε αυτή την ερώτηση. Το 3% (32 απαντήσεις) των συμμετεχόντων υπέβαλε την ίδια εργασία περισσότερες από μία φορές, χωρίς να κάνει σχετική αναφορά ενώ το 95% (966 απαντήσεις) απάντησε αρνητικά και το 2% (24 απαντήσεις) δεν έδωσε απάντηση σε αυτή την ερώτηση. Το 31% (325 απαντήσεις) των συμμετεχόντων ζήτησε βοήθεια από άλλον πριν την έναρξη της εξέτασης ενώ το 66% (676 απαντήσεις) απάντησε αρνητικά και το 3% (27 άτομα) δεν έδωσε απάντηση σε αυτή την ερώτηση.

Πίνακας 3: Μορφές εξαπάτησης κατά τη διάρκεια των σπουδών

Ερώτηση	Ναι	Όχι
Αντιγράψει από άλλον σε τεστ ή εξετάσεις	27%	71%
Χρησιμοποιήσει «σκονάκια» ή άλλα βοηθήματα κατά τη διάρκεια ενός τεστ ή στις εξετάσεις	33%	65%
Χρησιμοποιήσει υλικό από πηγές, χωρίς τις κατάλληλες παραπομπές	28%	70%
Ζητήσει να μάθετε τα θέματα και τις απαντήσεις από προηγούμενη εξεταστική μαθήματος	63%	35%
Ανεβάσει στα κοινωνικά δίκτυα πληροφορίες και υλικό εξετάσεων χωρίς να έχει άδεια	10%	88%
Βάλει σε εργασίες πηγές που δεν έχετε διαβάσει	17%	81%
Καταγράψει «φανταστικές» πηγές σε εργασίες	3%	94%
Συνεργαστεί με άλλους σε τεστ ή εργασίες στις οποίες έπρεπε να εργαστείτε ατομικά	41%	57%
Πάρει από άλλον θέματα εξετάσεων με τις απαντήσεις	30%	67%
Δηλώσει ψευδώς ότι παρακολουθήσατε μάθημα	7%	91%
Πει ψέματα για το λόγο που δεν παρακολουθήσατε κάποιο μάθημα	16%	81%
Πει ψέματα για πάρετε παράταση στην υποβολή εργασίας ή άσκησης	9%	88%
Αφήσει κάποιον να αντιγράψει από το γραπτό σας	65%	33%
Δεν έχετε προετοιμαστεί επαρκώς για ένα τεστ ή μια εξέταση	81%	17%
Δεν έχετε συμμετέχει όσο έπρεπε σε μια ομαδική άσκηση ή εργασία	21%	76%
Πάρει μέρος σε εξέταση στη θέση κάποιου άλλου	2%	96%
Αγοράσει εργασία (ολόκληρη ή μέρος, πχ. στατιστική ανάλυση) και την υποβάλατε ως δική σας	4%	94%
Χρησιμοποιήσει κινητό ή άλλη συσκευή για να αντιγράψετε σε εξέταση	23%	75%
Χρησιμοποιήσει κινητό ή άλλη συσκευή για να καταγράψετε τα θέματα εξέτασης	16%	81%
Υποβάλει εργασία που έχει κάνει ολόκληρη ή ένα μέρος (πχ. στατιστική ανάλυση) άλλος για εσάς	13%	85%
Υποβάλει την ίδια εργασία περισσότερες από μία φορές, χωρίς να κάνετε σχετική αναφορά	3%	95%
Ζητήσει βοήθεια από άλλον πριν την έναρξη της εξέτασης	31%	66%
Καθίσει σε συγκεκριμένη θέση στην αίθουσα προκειμένου να είστε κοντά με κάποιον για να σας βοηθήσει στις εξετάσεις	28%	69%
Βρει εργασία στο διαδίκτυο και την υποβάλατε ως δική σας	2%	95%
Κάνει εργασία ή άσκηση για κάποιον άλλο	32%	66%
Χρησιμοποιήσει πλαστά δεδομένα για τη συγγραφή εργασιών	2%	96%
Παραποιήσει δεδομένα για να εξάγετε τα συμπεράσματα που θέλετε	8%	89%
Δηλωθεί ως συγγραφέας σε άρθρο ή ανακοίνωση σε συνέδριο, ενώ δεν έχετε εργαστεί για αυτό	1%	97%
Παραλείπει να αναφέρετε λάθος σε βαθμολογία επειδή ήταν υπέρ σας	7%	90%
Προσεγγίσει διδάσκοντα/ουσα προκειμένου να σας ευνοήσει βαθμολογικά	5%	93%

Επιπροσθέτως το 28% (287 απαντήσεις) των συμμετεχόντων κάθισε σε συγκεκριμένη θέση στην αίθουσα προκειμένου να είναι κοντά με κάποιον για να τον βοηθήσει στις εξετάσεις ενώ το 69% (713 απαντήσεις) απάντησε αρνητικά και το 3% (28 άτομα) δεν έδωσε απάντηση σε αυτή την ερώτηση. Το 2% (23 απαντήσεις) των συμμετεχόντων συμφώνησε με το ότι βρήκε

εργασία στο διαδίκτυο και την υπόβαλε ως δική του, το 95% (980 απαντήσεις) απάντησε αρνητικά ενώ το 3% (25 άτομα) δεν έδωσε απάντηση σε αυτή την ερώτηση. Το 32% (324 απαντήσεις) των συμμετεχόντων έκανε εργασία ή άσκηση για κάποιον άλλο ενώ το 66% (676 απαντήσεις) απάντησε αρνητικά και το 2% (25 απαντήσεις) δεν έδωσε απάντηση σε αυτή την ερώτηση.

Ακόμα το 2% (18 απαντήσεις) των συμμετεχόντων χρησιμοποίησε πλαστά δεδομένα για τη συγγραφή εργασιών και το 96% (984 απαντήσεις) των συμμετεχόντων απάντησε αρνητικά. Επιπρόσθετα 26 άτομα 2% δεν έδωσαν απάντηση σε αυτή την ερώτηση. Το 8% (88 απαντήσεις) των συμμετεχόντων παραποίησε δεδομένα για να εξάγει τα συμπεράσματα που επιθυμούσε ενώ το 89% (912 απαντήσεις) απάντησε αρνητικά και το 3% (28 άτομα) δεν έδωσε απάντηση σε αυτή την ερώτηση.

Το 1% (10 απαντήσεις) των συμμετεχόντων δηλώθηκαν ως συγγραφείς σε άρθρο ή ανακοίνωση σε συνέδριο ενώ δεν είχε εργαστεί για αυτό, το 97% (993 απαντήσεις) των συμμετεχόντων απάντησε αρνητικά και το 2% (25 άτομα) των συμμετεχόντων δεν απάντησε αυτή την ερώτηση. Το 7% (77 απαντήσεις) των συμμετεχόντων παρέλειψε να αναφέρει λάθος σε βαθμολογία επειδή ήταν υπέρ του ενώ το 90% (925 απαντήσεις) απάντησε αρνητικά και το 3% (26 άτομα) δεν έδωσε απάντηση σε αυτή την ερώτηση. Τέλος το 5% (48 απαντήσεις) των συμμετεχόντων προσέγγισε διδάσκοντα/ουσα προκειμένου να τον ευνοήσει βαθμολογικά, το 93% (954 απαντήσεις) των συμμετεχόντων απάντησε αρνητικά ενώ ένα ποσοστό 3% (26 άτομα) δεν έδωσε απάντηση σε αυτή την ερώτηση.

4.1.2 Αξιολόγηση συμπεριφορών ακαδημαϊκής εξαπάτησης

Στη συνέχεια της έρευνας ζητήθηκε από τους συμμετέχοντες να αξιολογήσουν τη σοβαρότητα κάθε μίας από τις τριάντα ενέργειες τις οποίες μπορεί να κάνει ένας φοιτητής ή μια φοιτήτρια κατά τη διάρκεια των σπουδών του/της. Στον πίνακα 2 παρουσιάζονται όλες οι απόψεις τους.

Το 5% (47 απαντήσεις) των συμμετεχόντων δήλωσε πως το να αντιγράψει ένας φοιτητής/μια φοιτήτρια από άλλον σε τεστ ή εξετάσεις δεν είναι παράπτωμα, το 53% (548 απαντήσεις) είναι μέτριο παράπτωμα, το 30% (311 απαντήσεις) είναι σοβαρό παράπτωμα και το 11% είναι απάτη. Το 1% (9 συμμετέχοντες) δεν απάντησε. Το 5% (49 απαντήσεις) των συμμετεχόντων δήλωσε πως το να χρησιμοποιήσει ένας φοιτητής/μια φοιτήτρια «σκονάκια» ή άλλα βοηθήματα κατά τη διάρκεια ενός τεστ ή στις εξετάσεις δεν είναι παράπτωμα, το 48% (499 απαντήσεις) είναι μέτριο παράπτωμα, το 32% (329 απαντήσεις) είναι σοβαρό παράπτωμα, το 14% (141 απαντήσεις) είναι απάτη ενώ το 1% (10 συμμετέχοντες) δεν απάντησε. Το 10%

(106 απαντήσεις) των συμμετεχόντων δήλωσε ότι το να χρησιμοποιήσει ένας φοιτητής/μια φοιτήτρια υλικό από πηγές χωρίς τις κατάλληλες παραπομπές δεν είναι παράπτωμα, το 39% (404 απαντήσεις) ότι είναι μέτριο παράπτωμα, το 33% (339 απαντήσεις) είναι σοβαρό παράπτωμα, το 17% (171 απαντήσεις) είναι απάτη, ενώ 1% (8 απαντήσεις) δεν απάντησε.

Επιπροσθέτως το 60% (614 απαντήσεις) των συμμετεχόντων δήλωσε ότι το να ζητήσει ένας φοιτητής/μια φοιτήτρια να μάθει τα θέματα και τις απαντήσεις από προηγούμενη εξέταση μαθήματος ότι δεν είναι παράπτωμα, το 24% (244 απαντήσεις) ότι είναι μέτριο παράπτωμα, το 9% (99 απαντήσεις) ότι είναι σοβαρό παράπτωμα, το 6% (61 απαντήσεις) ότι είναι απάτη, ενώ 1% (10 δεν απάντησαν) Το 12% (127 απαντήσεις) των συμμετεχόντων δήλωσε ότι το να ανεβάσει ένας φοιτητής/μια φοιτήτρια στα κοινωνικά δίκτυα πληροφορίες και υλικό εξετάσεων χωρίς να έχει άδεια ότι δεν είναι παράπτωμα, το 32% (331 απαντήσεις) ότι είναι μέτριο παράπτωμα, το 36% (367 απαντήσεις) ότι είναι σοβαρό παράπτωμα, το 19% (196 απαντήσεις) ότι είναι απάτη και το 1% (7 συμμετέχοντες) δεν έδωσε απάντηση. Το 17% (172 απαντήσεις) των συμμετεχόντων δήλωσε ότι το να βάλει ένας φοιτητής/μια φοιτήτρια σε εργασίες πηγές που δεν έχει διαβάσει δεν είναι παράπτωμα, το 42% (428 απαντήσεις) ότι είναι μέτριο παράπτωμα, το 28% (292 απαντήσεις) ότι είναι σοβαρό παράπτωμα, το 12% (124 απαντήσεις) ότι είναι απάτη και το 1% (12 συμμετέχοντες) δεν απάντησε.

Επιπλέον το 7% (69 απαντήσεις) των συμμετεχόντων δήλωσε ότι το να καταγράψει ένας φοιτητής/μια φοιτήτρια «φανταστικές» πηγές σε εργασίες ότι δεν είναι παράπτωμα, το 26% (270 απαντήσεις) είναι μέτριο παράπτωμα, το 30% (308 απαντήσεις) ότι είναι σοβαρό παράπτωμα, το 36% (370 απαντήσεις) ότι είναι απάτη και το 1% (11 συμμετέχοντες) δεν απάντησε. Το 28% (292 απαντήσεις) των συμμετεχόντων δήλωσε ότι το να συνεργαστεί ένας φοιτητής/μια φοιτήτρια με άλλους σε τεστ ή εργασίες στις οποίες έπρεπε να εργαστεί ατομικά ότι δεν είναι παράπτωμα, το 50% (515 απαντήσεις) ότι είναι μέτριο παράπτωμα, το 17% (174 απαντήσεις) ότι είναι σοβαρό παράπτωμα, το 4% (37 απαντήσεις) ότι είναι απάτη, ενώ το 1% (10 συμμετέχοντες) δεν απάντησε. Το 32% (320 απαντήσεις) των συμμετεχόντων δήλωσε ότι το να πάρει ένας φοιτητής/μια φοιτήτρια από άλλον θέματα εξετάσεων με τις απαντήσεις τους ότι δεν είναι παράπτωμα, το 30% (313 απαντήσεις) ότι είναι μέτριο παράπτωμα, το 23% (234 απαντήσεις) ότι είναι σοβαρό παράπτωμα, το 15% (150 απαντήσεις) ότι είναι απάτη ενώ κι εδώ ένα ποσοστό της τάξης 1% (11 συμμετέχοντες) δεν απάντησε. Ακόμα το 14% (147 απαντήσεις) των συμμετεχόντων δήλωσε ότι το να δηλώσει κανείς ψευδώς ότι παρακολούθησε μάθημα δεν είναι παράπτωμα, το 34% (350 απαντήσεις) ότι είναι μέτριο παράπτωμα, το 26% (271 απαντήσεις) ότι είναι σοβαρό παράπτωμα, το 25%

(251 απαντήσεις) ότι είναι απάτη, ενώ το 1% (9 συμμετέχοντες) δεν έδωσαν απάντηση στην ερώτηση. Το 32% (325 απαντήσεις) των συμμετεχόντων δήλωσε ότι το να πει ένας φοιτητής/μια φοιτήτρια ψέματα για το λόγο που δεν παρακολούθησε ένα μάθημα δεν είναι παράπτωμα, το 44% (449 απαντήσεις) ότι είναι μέτριο παράπτωμα, το 15% (160 απαντήσεις) ότι είναι σοβαρό παράπτωμα, το 8% (83 απαντήσεις) ότι είναι απάτη και το 1% (11 συμμετέχοντες) δεν απάντησε. Το 19% (202 απαντήσεις) των συμμετεχόντων δήλωσε ότι το να πει ένας φοιτητής/μια φοιτήτρια ψέματα για να πάρει παράταση στην υποβολή εργασίας ή άσκησης ότι δεν είναι παράπτωμα, το 49% (502 απαντήσεις) ότι είναι μέτριο παράπτωμα, το 20% (202 απαντήσεις) ότι είναι σοβαρό παράπτωμα, το 11% (112 απαντήσεις) ότι είναι απάτη ενώ το 1% (10 συμμετέχοντες) δεν απάντησε. Το 32% (331 απαντήσεις) των συμμετεχόντων δήλωσε ότι το να αφήσει ένας φοιτητής/μια φοιτήτρια κάποιον να αντιγράψει από το γραπτό του/της δεν είναι παράπτωμα, το 48% (495 απαντήσεις) ότι είναι μέτριο παράπτωμα, το 15% (156 απαντήσεις) ότι είναι σοβαρό παράπτωμα, το 3% (35 απαντήσεις) ότι είναι απάτη και το 1% (11 συμμετέχοντες) δεν έδωσε απάντηση.

Επιπροσθέτως το 81% (832 απαντήσεις) των συμμετεχόντων δήλωσε ότι το να μην έχει ένας φοιτητής/μια φοιτήτρια προετοιμαστεί επαρκώς για ένα τεστ ή μια εξέταση ότι δεν είναι παράπτωμα, το 14% (144 απαντήσεις) ότι είναι μέτριο παράπτωμα, το 3% (35 απαντήσεις) ότι είναι σοβαρό παράπτωμα, το 1% (8 απαντήσεις) ότι είναι απάτη κι άλλο 1% (9 συμμετέχοντες) δεν απάντησε. Το 24% (249 απαντήσεις) των συμμετεχόντων δήλωσε ότι το να μην συμμετέχει ένας φοιτητής/μια φοιτήτρια όσο έπρεπε σε μια ομαδική άσκηση ή εργασία δεν είναι παράπτωμα, το 44% (457 απαντήσεις) είναι μέτριο παράπτωμα, το 25% (256 απαντήσεις) είναι σοβαρό παράπτωμα, το 6% (58 απαντήσεις) ότι είναι απάτη και το 1% (8 συμμετέχοντες) δεν έδωσε απάντηση σε αυτή την ερώτηση. Το 1% (8 απαντήσεις) των συμμετεχόντων δήλωσε ότι το να πάρει ένας φοιτητής/μια φοιτήτρια μέρος σε εξέταση στη θέση κάποιου άλλου δεν είναι παράπτωμα, το 7% (73 απαντήσεις) ότι είναι μέτριο παράπτωμα, το 13% (140 απαντήσεις) ότι είναι σοβαρό παράπτωμα, το 78% (800 απαντήσεις) ότι είναι απάτη και το 1% (7 συμμετέχοντες) δεν απάντησε στην ερώτηση.

Επιπλέον το 2% (22 απαντήσεις) των συμμετεχόντων δήλωσε ότι το να αγοράσει ένας φοιτητής/μια φοιτήτρια εργασία (ολόκληρη ή μέρος, πχ. στατιστική ανάλυση) και να την υποβάλει ως δική του ότι δεν είναι παράπτωμα, το 11% (114 απαντήσεις) ότι είναι μέτριο παράπτωμα, το 21% (211 απαντήσεις) ότι είναι σοβαρό παράπτωμα, το 65% (671 απαντήσεις) ότι είναι απάτη και το 1% (10 συμμετέχοντες) δεν απάντησε στην ερώτηση. Το 3% (29 απαντήσεις) των συμμετεχόντων δήλωσε ότι το να χρησιμοποιήσει ένας φοιτητής/μια

φοιτήτρια κινητό ή άλλη συσκευή για να αντιγράψει σε εξέταση ότι δεν είναι παράπτωμα, το 28% (292 απαντήσεις) ότι είναι μέτριο παράπτωμα, το 43% (446 απαντήσεις) ότι είναι σοβαρό παράπτωμα, το 25% (252 απαντήσεις) ότι είναι απάτη και το 1% (9 συμμετέχοντες) δεν απάντησε. Το 16% (165 απαντήσεις) των συμμετεχόντων δήλωσε ότι το να χρησιμοποιήσει ένας φοιτητής-μια φοιτήτρια κινητό ή άλλη συσκευή για να καταγράψει τα θέματα εξέτασης δεν είναι παράπτωμα, το 35% (364 απαντήσεις) ότι είναι μέτριο παράπτωμα, το 31% (318 απαντήσεις) ότι είναι σοβαρό παράπτωμα, το 17% (171 απαντήσεις) πως είναι απάτη, ενώ το 1% (10 συμμετέχοντες) δεν απάντησε.

Ακόμα το 4% (44 απαντήσεις) των συμμετεχόντων δήλωσε ότι το να υποβάλει ένας φοιτητής/μια φοιτήτρια εργασία που έχει κάνει ολόκληρη ή ένα μέρος άλλος (πχ. στατιστική ανάλυση) για εκείνον ((πχ. στατιστική ανάλυση) ότι δεν είναι παράπτωμα, το 23% (233 απαντήσεις) ότι είναι μέτριο παράπτωμα, το 33% (341 απαντήσεις) ότι είναι σοβαρό παράπτωμα, το 39% (401 απαντήσεις) ότι είναι απάτη και το 1% (9 συμμετέχοντες) δεν έδωσε απάντηση σε αυτή την ερώτηση. Το 11% (109 απαντήσεις) των συμμετεχόντων δήλωσε ότι το να υποβάλει ένας φοιτητής/μια φοιτήτρια την ίδια εργασία περισσότερες από μία φορές, χωρίς να κάνει σχετική αναφορά δεν είναι παράπτωμα, το 33% (343 απαντήσεις) των συμμετεχόντων ότι είναι μέτριο παράπτωμα, το 35% (361 απαντήσεις) των συμμετεχόντων ότι είναι σοβαρό παράπτωμα, το 20% (204 απαντήσεις) ότι είναι απάτη και το 1% (11 συμμετέχοντες) δεν έδωσε απάντηση σε αυτή την ερώτηση. Το 52% (531 απαντήσεις) των συμμετεχόντων δήλωσε ότι το να ζητήσει βοήθεια ένας φοιτητής/μια φοιτήτρια από άλλον πριν την έναρξη της εξέτασης ότι δεν είναι παράπτωμα, το 33% (338 απαντήσεις) ότι είναι μέτριο παράπτωμα, το 12% (125 απαντήσεις) ότι είναι σοβαρό παράπτωμα, το 2% (22 απαντήσεις) ότι είναι απάτη και το 1% (12 συμμετέχοντες) δεν έδωσε απάντηση σε αυτή την ερώτηση.

Επιπροσθέτως το 31% (341 απαντήσεις) των συμμετεχόντων δήλωσε ότι το να καθίσει ένας φοιτητής/μια φοιτήτρια σε συγκεκριμένη θέση στην αίθουσα προκειμένου να είναι κοντά με κάποιον για να βοηθηθεί στις εξετάσεις ότι δεν είναι παράπτωμα, το 47% (482 απαντήσεις) ότι είναι μέτριο παράπτωμα, το 17% (175 απαντήσεις) ότι είναι σοβαρό παράπτωμα, το 4% (37 απαντήσεις) ότι είναι απάτη και το 1% (10 συμμετέχοντες) δεν απάντησε στην ερώτηση. Το 1% (15 απαντήσεις) των συμμετεχόντων δήλωσε ότι το να βρει ένας φοιτητής/μια φοιτήτρια εργασία στο διαδίκτυο και να την υποβάλει ως δική του/της ότι δεν είναι παράπτωμα, το 9% (87 απαντήσεις) ότι είναι μέτριο παράπτωμα, το 18% (185 απαντήσεις) ότι είναι σοβαρό παράπτωμα, το 71% (732 απαντήσεις) ότι είναι απάτη και το 1% (9

συμμετέχοντες) δεν έδωσε απάντηση σε αυτή την ερώτηση. Το 15% (154 απαντήσεις) των συμμετεχόντων δήλωσε ότι το να κάνει ένας φοιτητής/μια φοιτήτρια εργασία ή άσκηση για κάποιον άλλο ότι δεν είναι παράπτωμα, το 35% (356 απαντήσεις) ότι είναι μέτριο παράπτωμα, το 27% (278 απαντήσεις) ότι είναι σοβαρό παράπτωμα, το 22% (226 απαντήσεις) ότι είναι απάτη και το 1% (14 συμμετέχοντες) δεν έδωσε απάντηση σε αυτή την ερώτηση.

Επιπλέον το 1% (12 απαντήσεις) των συμμετεχόντων δήλωσε ότι το να χρησιμοποιήσει ένας φοιτητής/μια φοιτήτρια πλαστά δεδομένα για τη συγγραφή εργασιών δεν είναι παράπτωμα, το 11% (109 απαντήσεις) ότι είναι μέτριο παράπτωμα, το 24% (252 απαντήσεις) ότι είναι σοβαρό παράπτωμα, το 63% (645 απαντήσεις) ότι είναι απάτη και το 1% (10 συμμετέχοντες) δεν έδωσε απάντηση σε αυτή την ερώτηση. Το 3% (33 απαντήσεις) των συμμετεχόντων δήλωσε ότι το να παραποιήσει ένας φοιτητής/μια φοιτήτρια δεδομένα για να εξάγει τα συμπεράσματα που θέλει δεν είναι παράπτωμα, το 18% (186 απαντήσεις) ότι είναι μέτριο παράπτωμα, το 30% (303 απαντήσεις) ότι είναι σοβαρό παράπτωμα, το 48% (495 απαντήσεις) ότι είναι απάτη και το 1% (11 συμμετέχοντες) δεν απάντησε σε αυτή την ερώτηση. Το 2% (20 απαντήσεις) των συμμετεχόντων δήλωσε ότι το να δηλωθεί ένας φοιτητής/μια φοιτήτρια ως συγγραφέας σε άρθρο ή ανακοίνωση σε ένα συνέδριο, ενώ δεν έχει εργαστεί για αυτό ότι δεν είναι παράπτωμα, το 9% (97 απαντήσεις) ότι είναι μέτριο παράπτωμα, το 19% (191 απαντήσεις) ότι είναι σοβαρό παράπτωμα, το 69% (709 απαντήσεις) ότι είναι απάτη και το 1% (11 συμμετέχοντες) δεν έδωσε απάντηση σε αυτή την ερώτηση.

Πίνακας 4: Αξιολόγηση σοβαρότητας συμπεριφορών εξαπάτησης

Ερώτηση	Δεν είναι παράπτωμα	Είναι μέτριο παράπτωμα	Είναι σοβαρό παράπτωμα	Είναι απάτη
Να αντιγράψει από άλλον σε τεστ ή εξετάσεις	5%	53%	30%	11%
Να χρησιμοποιήσει «σκονάκια» ή άλλα βοηθήματα κατά τη διάρκεια ενός τεστ ή στις εξετάσεις	5%	48%	32%	14%
Να χρησιμοποιήσει υλικό από πηγές χωρίς τις κατάλληλες παραπομπές	10%	39%	33%	17%
Να ζητήσει να μάθει τα θέματα και τις απαντήσεις από προηγούμενη εξέταση μαθήματος	60%	24%	9%	6%
Να ανεβάσει στα κοινωνικά δίκτυα πληροφορίες και υλικό εξετάσεων χωρίς να έχει άδεια	12%	32%	36%	19%

Να βάλει σε εργασίες πηγές που δεν έχει διαβάσει	17%	42%	28%	12%
Να καταγράψει «φανταστικές» πηγές σε εργασίες	7%	26%	30%	36%
Να συνεργαστεί με άλλους σε τεστ ή εργασίες στις οποίες έπρεπε να εργαστεί ατομικά	28%	50%	17%	4%
Να πάρει από άλλον θέματα εξετάσεων με τις απαντήσεις	32%	30%	23%	15%
Να δηλώσει ψευδώς ότι παρακολούθησε μάθημα	14%	34%	16%	25%
Να πει ψέματα για το λόγο που δεν παρακολούθησε κάποιο μάθημα	32%	44%	15%	8%
Να πει ψέματα για να πάρει παράταση στην υποβολή εργασίας ή άσκησης	19%	49%	20%	11%
Να αφήσει κάποιον να αντιγράψει από το γραπτό του/της	32%	48%	15%	3%
Να μην έχει προετοιμαστεί επαρκώς για ένα τεστ ή μια εξέταση	81%	14%	3%	1%
Να μην συμμετέχει όσο έπρεπε σε μια ομαδική άσκηση ή εργασία	24%	44%	25%	6%
Να πάρει μέρος σε εξέταση στη θέση κάποιου άλλου	1%	7%	13%	78%
Να αγοράσει εργασία (ολόκληρη ή μέρος, πχ. στατιστική ανάλυση) και να την υποβάλει ως δική του	2%	11%	21%	65%
Να χρησιμοποιήσει κινητό ή άλλη συσκευή για να αντιγράψει σε εξέταση	3%	28%	43%	25%
Να χρησιμοποιήσει κινητό ή άλλη συσκευή για να καταγράψει τα θέματα εξέτασης	16%	35%	31%	17%
Να υποβάλει εργασία που έχει κάνει ολόκληρη ή ένα μέρος (πχ. στατιστική ανάλυση) άλλος για εκείνον	4%	23%	33%	39%
Να υποβάλει την ίδια εργασία περισσότερες από μία φορές, χωρίς να κάνει σχετική αναφορά	11%	33%	35%	20%
Να ζητήσει βοήθεια από άλλον πριν την έναρξη της εξέτασης	52%	33%	12%	2%
Να καθίσει σε συγκεκριμένη θέση στην αίθουσα προκειμένου να είναι κοντά με κάποιον για να βοηθηθεί στις εξετάσεις	31%	47%	17%	4%
Να βρει εργασία στο διαδίκτυο και να την υποβάλει ως δική του/της	1%	9%	18%	71%
Να κάνει εργασία ή άσκηση για κάποιον άλλο	15%	35%	27%	22%
Να χρησιμοποιήσει πλαστά δεδομένα για τη συγγραφή εργασιών	1%	11%	24%	63%

Να παραποιώσει δεδομένα για να εξάγει τα συμπεράσματα που θέλει	3%	18%	30%	48%
Να δηλωθεί ως συγγραφέας σε άρθρο ή ανακοίνωση σε συνέδριο, ενώ δεν έχει εργαστεί για αυτό	2%	9%	19%	69%
Να παραλείψει να αναφέρει λάθος σε βαθμολογία επειδή ήταν υπέρ του/της	22%	36%	28%	13%
Να προσεγγίσει διδάσκοντα/ουσα προκειμένου να ευνοηθεί βαθμολογικά	15%	27%	34%	23%

Ακόμα το 22% (230 απαντήσεις) των συμμετεχόντων δήλωσε ότι το να παραλείψει ένας φοιτητής/μια φοιτήτρια να αναφέρει λάθος σε βαθμολογία επειδή ήταν υπέρ του/της ότι δεν είναι παράπτωμα, το 36% (373 απαντήσεις) ότι είναι μέτριο παράπτωμα, το 28% (282 απαντήσεις) ότι είναι σοβαρό παράπτωμα, το 13% (132 απαντήσεις) ότι είναι απάτη και το 1% (11 συμμετέχοντες) δεν έδωσε απάντηση σε αυτή την ερώτηση. Το 15% (151 απαντήσεις) των συμμετεχόντων δήλωσε ότι το να προσεγγίσει ένας φοιτητής/μια φοιτήτρια διδάσκοντα/ουσα προκειμένου να ευνοηθεί βαθμολογικά ότι δεν είναι παράπτωμα, το 27% (279 απαντήσεις) ότι είναι μέτριο παράπτωμα, το 34% (351 απαντήσεις) ότι είναι σοβαρό παράπτωμα, το 23% (235 απαντήσεις) ότι είναι απάτη τέλος το 1% (12 συμμετέχοντες) δεν απάντησε.

4.1.3 Λόγοι εκδήλωσης συμπεριφορών ακαδημαϊκής εξαπάτησης

Σε επόμενη ερώτηση οι συμμετέχοντες ρωτήθηκαν σχετικά με το αν ένας φοιτητής/μια φοιτήτρια είναι πιθανό να προβεί σε παραπτώματα (αντιγραφή, λογοκλοπή κ.λπ.) σε συγκεκριμένες συνθήκες. Τα αποτελέσματα παρουσιάζονται στον Πίνακα 3.

Το 59% (614 απαντήσεις) των συμμετεχόντων δήλωσε ότι είναι πιθανό να προβεί σε παράπτωμα αν θέλει να πάρει μια υποτροφία, το 39% (402 απαντήσεις) διαφώνησε με αυτή την άποψη και το 1% (12 συμμετέχοντες) δεν έδωσε απάντηση σε αυτή την ερώτηση. Το 95% (990 απαντήσεις) των συμμετεχόντων δήλωσε Ναι αν πρέπει να περάσει μαθήματα, το 3% (31 απαντήσεις) απάντησε αρνητικά ενώ το 1% (7 συμμετέχοντες) δεν απάντησε στην ερώτηση. Το 94% (966 απαντήσεις) των συμμετεχόντων δήλωσε ότι είναι πιθανό να διαπράξει παράπτωμα όταν ένα μάθημα είναι δύσκολο, το 5% (56 απαντήσεις) απάντησε αρνητικά ενώ το 1% μόλις 6 συμμετέχοντες δεν απάντησαν στην ερώτηση. Το 57% (586 απαντήσεις) των συμμετεχόντων δήλωσε πως είναι πιθανό να προβεί σε παράπτωμα όταν ένα μάθημα είναι βαρετό ενώ το 42% (429 απαντήσεις) απάντησε αρνητικά. Το 1% (13

συμμετέχοντες) δεν απάντησε στην ερώτηση. Το 81% (829 απαντήσεις) των συμμετεχόντων δήλωσε ότι είναι πιθανό μα προβεί σε παράπτωμα αν δεν έχει αρκετό χρόνο να μελετήσει, το 18% (189 απαντήσεις) απάντησε αρνητικά ενώ το 1% (10 συμμετέχοντες) δεν απάντησε στην ερώτηση. Το 66% (674 απαντήσεις) των συμμετεχόντων δήλωσε ότι είναι πιθανό να διαπράξει παράπτωμα αν θέλει να πάρει καλό βαθμό, το 33% (343 απαντήσεις) απάντησε αρνητικά και το 1% (11 συμμετέχοντες) δεν απάντησε στην ερώτηση.

Πίνακας 5: Αιτίες που μπορεί να οδηγήσουν σε εξαπάτηση

Ερώτηση	Ναι	Όχι
Θέλει να πάρει μια υποτροφία	59%	39%
Πρέπει να περάσει μαθήματα	96%	3%
Ένα μάθημα είναι δύσκολο	94%	5%
Ένα μάθημα είναι βαρετό	57%	42%
Δεν έχει αρκετό χρόνο να μελετήσει	81%	18%
Θέλει να πάρει καλό βαθμό	66%	33%
Έχει μεγάλο φόρτο εργασίας	84%	15%
Δεν υπάρχουν σοβαρές συνέπειες	64%	35%
Δεν ενδιαφέρεται για τις επιπτώσεις	68%	31%
Μπορεί	63%	36%
Το κάνουν όλοι	51%	48%
Δεν ξέρει πώς να κάνει μια εργασία	74%	25%
Δεν γνωρίζει πώς να χρησιμοποιεί σωστά τις πηγές στην εργασία του	72%	27%
Δεν γνωρίζει για τα πνευματικά δικαιώματα	69%	30%

Ακόμα το 84% (860 απαντήσεις) των συμμετεχόντων δήλωσε ότι είναι πιθανό το παράπτωμα αν έχει μεγάλο φόρτο εργασίας, το 15% (157 απαντήσεις) απάντησε αρνητικά ενώ το 1% (11 συμμετέχοντες) δεν απάντησε στην ερώτηση. Το 64% (654 απαντήσεις) των συμμετεχόντων δήλωσε ότι είναι ευκολότερο να προβεί σε παράπτωμα όταν δεν υπάρχουν σοβαρές συνέπειες, το 35% (363 απαντήσεις) διαφώνησε και το 1% (11 συμμετέχοντες) δεν έδωσε απάντηση σε αυτή την ερώτηση. Το 68% (695 απαντήσεις) των συμμετεχόντων δήλωσε ότι μπορεί να προβεί σε παράπτωμα αν δεν ενδιαφέρεται για τις επιπτώσεις, το 31% (321 απαντήσεις) απάντησε αρνητικά και το 1% (12 συμμετέχοντες) δεν απάντησε στην ερώτηση. Το 63% (646 απαντήσεις) των συμμετεχόντων δήλωσε πως είναι πιθανό να διαπράξει παράπτωμα επειδή μπορεί, το 36% (368 απαντήσεις) απάντησε αρνητικά ενώ το 1% (14 συμμετέχοντες) δεν απάντησε στην ερώτηση. Το 51% (520 απαντήσεις) των συμμετεχόντων δήλωσε ότι διαπράττει παράπτωμα επειδή το κάνουν όλοι, το 48% (496 απαντήσεις) απάντησε αρνητικά ενώ το 1% (12 συμμετέχοντες) δεν απάντησε στην ερώτηση. Το 74% (762 απαντήσεις) των συμμετεχόντων δήλωσε ότι είναι πιθανό να οδηγηθεί σε παράπτωμα επειδή

σε δεν ξέρει πώς να κάνει μια εργασία, το 25% (254 απαντήσεις) απάντησε αρνητικά ενώ το 1% (12 συμμετέχοντες) δεν έδωσε απάντηση στην ερώτηση. Το 72% (745 απαντήσεις) των συμμετεχόντων δήλωσε ότι μπορεί να προβεί σε παράπτωμα εφόσον δεν γνωρίζει πώς να χρησιμοποιεί σωστά τις πηγές στην εργασία του, το 27% (276 απαντήσεις) απάντησε αρνητικά και το 1% (16 συμμετέχοντες) δεν απάντησε στην ερώτηση. Τέλος το 69% (712 απαντήσεις) των συμμετεχόντων δήλωσε ότι δεν γνωρίζει για τα πνευματικά δικαιώματα ενώ το 30% (306 απαντήσεις) απάντησε αρνητικά και το 1% (10 συμμετέχοντες) δεν έδωσε απάντηση σε αυτή την ερώτηση.

Όσον αφορά την ερώτηση 10 ήταν ανοιχτού περιεχομένου ώστε να συμπληρωθούν άλλοι πιθανοί λόγοι για τους οποίους κάποιος θα έκανε ένα παράπτωμα. Ύστερα από νοηματική ομαδοποίηση, οι απαντήσεις που αξίζει να αναφερθούν είναι οι ακόλουθες:

1. Για να βγάλει υψηλό μέσο όρο – καλύτερο βαθμό
2. Για να βοηθήσει κάποιο συμφοιτητή ή συμφοιτήτρια φίλο/η του αντίστοιχα
3. Για να ικανοποιήσει με τις επιδόσεις του το οικογενειακό του περιβάλλον ίσως από πιέσεις που δέχεται
4. Για να πάρει άμεσα το πτυχίο
5. Γιατί έχει άγνοια για τη σημασία της ακαδημαϊκής εξαπάτησης
6. Δεν γνωρίζει να χρησιμοποιεί σωστά τις πηγές
7. Δεν γνωρίζει πως να κάνει μια εργασία
8. Το μάθημα του φαίνεται αδιάφορο
9. Φοβάται να αποτύχει
10. Έλλειψη χρόνου
11. Ανταγωνισμός
12. Η άγνοια τα πνευματικά δικαιώματα σε συνδυασμό με την απουσία ώριμης και κριτικής σκέψης
13. Η έλλειψη σωστής καθοδήγησης και ενημέρωσης σχετικά με τα θέματα συγγραφής μιας εργασίας, τη σωστή χρησιμοποίηση πηγών, την πνευματική ιδιοκτησία και την ακαδημαϊκή ακεραιότητα από την δευτεροβάθμια εκπαίδευση και η συνέχεια των πρακτικών αυτών στην τριτοβάθμια, αποτελούν σημαντικό παράγοντα για την άγνοια των κανονισμών και την εμφάνιση παραβατικής συμπεριφοράς
14. Εξαιτίας του άγχους η και μαθησιακών προβλημάτων
15. Εξαιτίας της εντύπωσης πως ο καθηγητής έχει λανθασμένη κρίση
16. Εξαιτίας της απουσίας τιμωρίας και των επιπτώσεων της πράξης
17. Υψηλές προσδοκίες καθηγητών

18. Στοχοποίηση από καθηγητή
19. Για οικονομικούς λόγους
20. Η έλλειψη κινήτρων και ενδιαφερόντων δράσεων από τον ίδιο και το τμήμα σπουδών του, καθώς και η απογοήτευση μαζί με τις ανάγκες εξαιτίας του δύσκολου κοινωνικοοικονομικό γίνεσθαι, με αποτέλεσμα να μην βλέπει σοβαρά τις σπουδές του και ο κύριος στόχος του να είναι "να πάρει ένα χαρτί" και "να δει τι θα κάνει"
21. Θέμα κουλτούρας, της "εύκολης λύσης" και του να μην υπάρχουν συνέπειες
22. Ο καθηγητής είναι απαιτητικός, δύσκολος στην επικοινωνία, δεν είναι καθοδηγητικός και υποστηρικτικός.
23. όταν κάποιο μάθημα αποκτάει «μεγάλη ουρά» κομμένων φοιτητών από διάφορα έτη, ελέγχεται ο λόγος από το πανεπιστήμιο;

4.1.4 Αξιολόγηση τρόπων αντιμετώπισης ακαδημαϊκής εξαπάτησης

Στη συνέχεια, οι συμμετέχοντες ρωτήθηκαν σχετικά με το πώς αξιολογούν καθένα από τους ακόλουθους τρόπους ως προς την αποτελεσματικότητά τους για την αντιμετώπιση της ακαδημαϊκής εξαπάτησης (αντιγραφή, λογοκλοπή κλπ.). Στον Πίνακα 6 παρουσιάζονται οι απαντήσεις τους. Το 12% (121 απαντήσεις) των συμμετεχόντων δήλωσε ότι η ενημέρωση για θέματα ακαδημαϊκής ακεραιότητας είναι απόλυτα αναποτελεσματική μέθοδος, το 22% (230 απαντήσεις) αναποτελεσματική, το 46% (470 απαντήσεις) λίγο αποτελεσματική και το 20% (207 απαντήσεις) απόλυτα αποτελεσματική. Το 11% (109 απαντήσεις) των συμμετεχόντων δήλωσε ότι η διεξαγωγή σεμιναρίων για τη συγγραφή εργασιών είναι απόλυτα αναποτελεσματική, το 8% (84 απαντήσεις) αναποτελεσματική, το 25% (261 απαντήσεις) λίγο αποτελεσματική και το 56% (574 απαντήσεις) απόλυτα αποτελεσματική.

Ακόμα το 11% (119 απαντήσεις) των συμμετεχόντων δήλωσε ότι η διεξαγωγή σεμιναρίων για τη λογοκλοπή και τα πνευματικά δικαιώματα είναι απόλυτα αναποτελεσματική, το 14% (141 απαντήσεις) αναποτελεσματική, το 37% (378 απαντήσεις) λίγο αποτελεσματική και το 38% (390 απαντήσεις) απόλυτα αποτελεσματική. Το 9% (90 απαντήσεις) των συμμετεχόντων δήλωσε ότι ο συστηματικός έλεγχος των εργασιών για λογοκλοπή είναι απόλυτα αναποτελεσματική, το 12% (126 απαντήσεις) αναποτελεσματική, το 22% (229 απαντήσεις) λίγο αποτελεσματική και το 57% (583 απαντήσεις) απόλυτα αποτελεσματική. Το 10% (98 απαντήσεις) των συμμετεχόντων δήλωσε ότι η αυστηροποίηση της επιτήρησης στις εξετάσεις είναι απόλυτα αναποτελεσματική, το 18% (190 απαντήσεις) ότι είναι αναποτελεσματική, το 32% (331 απαντήσεις) ότι είναι λίγο αποτελεσματική και το 40% (409 απαντήσεις) ότι είναι απόλυτα αποτελεσματική.

Πίνακας 4: Αξιολόγηση των τρόπων αντιμετώπισης της ακαδημαϊκής εξαπάτησης

Ερώτηση	Απόλυτα αναποτελεσματικός	Αναποτελεσματικός	Λίγο αποτελεσματικός	Απολύτως αποτελεσματικός
Ενημέρωση για θέματα ακαδημαϊκής ακεραιότητας	12%	22%	46%	20%
Διεξαγωγή σεμιναρίων για τη συγγραφή εργασιών	11%	8%	25%	56%
Διεξαγωγή σεμιναρίων για τη λογοκλοπή και τα πνευματικά δικαιώματα	11%	14%	37%	38%
Συστηματικός έλεγχος των εργασιών για λογοκλοπή	9%	12%	22%	57%
Αυστηροποίηση της επιτήρησης στις εξετάσεις	10%	18%	32%	40%
Μείωση του φόρτου εργασίας	8%	20%	38%	34%
Δυνατότητα επιλογής περισσότερων μαθημάτων, ανάλογα με τα ενδιαφέροντα κάθε φοιτητή	9%	15%	30%	46%
Βελτίωση των σχέσεων με τους καθηγητές	10%	15%	33%	42%
Επιβολή μέτριων ποινών (μηδενισμός εργασίας, γραπτού)	12%	22%	42%	25%
Επιβολή αυστηρών ποινών (αποβολή για ένα εξάμηνο ή δια παντός)	29%	20%	21%	30%

Επιπροσθέτως το 8% (84 απαντήσεις) των συμμετεχόντων δήλωσε ότι η μείωση του φόρτου εργασίας είναι απόλυτα αναποτελεσματική, το 20% (199 απαντήσεις) ότι είναι αναποτελεσματική, το 38% (394 απαντήσεις) ότι είναι λίγο αποτελεσματική και το 34% (351 απαντήσεις) ότι είναι απόλυτα αποτελεσματική. Το 9% (97 απαντήσεις) των συμμετεχόντων δήλωσε ότι η δυνατότητα επιλογής περισσότερων μαθημάτων, ανάλογα με τα ενδιαφέροντα κάθε φοιτητή είναι απόλυτα αναποτελεσματική, το 15% (153 απαντήσεις) ότι είναι αναποτελεσματική, το 30% (309 απαντήσεις) ότι είναι λίγο αποτελεσματική και το 46% (469 απαντήσεις) ότι είναι απόλυτα αποτελεσματική. Το 10% (101 απαντήσεις) των

συμμετεχόντων δήλωσε ότι η βελτίωση των σχέσεων με τους καθηγητές είναι απόλυτα αναποτελεσματική, το 15% (160 απαντήσεις) ότι είναι αναποτελεσματική, το 33% (338 απαντήσεις) ότι είναι λίγο αποτελεσματική και το 42% (429 απαντήσεις) ότι είναι απόλυτα αποτελεσματική.

Επιπλέον το 12% (120 απαντήσεις) των συμμετεχόντων δήλωσε ότι η επιβολή μέτρων ποινών (μηδενισμός εργασίας, γραπτού) είναι απόλυτα αναποτελεσματική, το 22% (224 απαντήσεις) ότι είναι αναποτελεσματική, το 42% (421 απαντήσεις) ότι είναι λίγο αποτελεσματική και το 25% (263 απαντήσεις) ότι είναι απόλυτα αναποτελεσματική. Το 29% (299 απαντήσεις) των συμμετεχόντων δήλωσε ότι η επιβολή αυστηρών ποινών (αποβολή για ένα εξάμηνο ή δια παντός) ότι είναι απόλυτα αναποτελεσματική, το 20% (201 απαντήσεις) ότι είναι αναποτελεσματική, το 21% (220 απαντήσεις) ότι είναι λίγο αποτελεσματική και το 30% (308 απαντήσεις) ότι είναι απόλυτα αποτελεσματική.

Η ερώτηση 12 ήταν ανοιχτού τύπου, ώστε να υπάρχει ελευθερία στις απαντήσεις και οι συμμετέχοντες ρωτήθηκαν σχετικά με άλλους πιθανούς τρόπους με τους οποίους θα μπορούσε να καταπολεμηθεί η ακαδημαϊκή εξαπάτηση. Πραγματοποιήθηκε ξανά νοηματική ομαδοποίηση των απαντήσεων από την οποία αξίζει να αναφερθούν οι παρακάτω απαντήσεις:

1. Διάθεση περισσότερων επιλογών ως προς την επιλογή θεμάτων εκπόνησης μιας εργασίας, που θα αποσκοπεί στο να διεγείρει και να καλύψει όσο το δυνατόν περισσότερο τα ενδιαφέροντα της πλειονότητας της φοιτητικής κοινότητας
2. Για κάθε λάθος ή κάποιο παράπτωμα που παρατηρείται σε κάποια εργασία πχ, να δίνεται και η αντίστοιχη ανατροφοδότηση με τις κατάλληλες ενδεχομένως παραπομπές που θα μπορούσε να χρησιμοποιήσει ο εκάστοτε φοιτητής, ώστε να βελτιστοποιήσει την εργασία του και να την καταθέσει ξανά, αυτή την φορά όσο πιο διορθωμένη μπορεί. Είναι θαρρώ ένας τρόπος να μάθει κανείς από τα λάθη του
3. Διάλυση των παρατάξεων που πωλούν έτοιμες εργασίες και σημειώσεις με χρηματικό αντάλλαγμα
4. Τιμωρία ανάλογη της βαρύτητας του παραπτώματος
5. Ευαισθητοποίηση της ακαδημαϊκής κοινότητας, οι πρωτοετείς φοιτητές να αντιλαμβάνονται την σημαντικότητα του θέματος από την αρχή και να μην ενημερώνονται αργότερα
6. Να υπάρχει ένας έλεγχος και από την πλευρά των διδασκόντων καθώς οι υπερβολές σε εργασίες, θέματα ή χρονικό περιθώριο εξετάσεων ίσως συμβάλλουν στην

εμφάνιση τέτοιων ενεργειών από φοιτητές που υπό άλλες συνθήκες θα στηρίζονταν στην προσωπική τους μελέτη και την ενασχόλησή τους με το αντικείμενο

7. Ακόμη και αν εξαντληθεί η αυστηρότητα των ποινών, πάντα θα βρίσκεται τρόπος για ακαδημαϊκή εξαπάτηση, αν κάποιος το επιδιώκει, με σκοπό να ανέβει ακαδημαϊκά. Αυτό που πρέπει να αλλάξει είναι η γενικότερη νοοτροπία. Η εξέλιξη του καθενός μας είναι θεμιτή, αλλά δεν πρέπει να μετατρέπεται σε αυτοσκοπό και να επιδιώκεται με κάθε μέσο. Ίσως η διοργάνωση σεμιναρίων θα μπορούσε να βοηθήσει προς αυτήν την κατεύθυνση. Αλλά αν δεν αλλάξουμε πρώτα ως άνθρωποι, όσα σεμινάρια και να κάνουμε, δεν θα μας βοηθήσουν να μάθουμε να αγωνιζόμαστε για το κοινό καλό και όχι για το προσωπικό όφελος
8. Αλλαγή στην ακαδημαϊκή κουλτούρα από την σχολική ηλικία, και προσανατολισμός στην αξία της γνώσης αλλά και τις συγγραφές του έργου ως προσωπικό επίτευγμα
9. Αλλαγή του προγράμματος σπουδών, με 1-2 υποχρεωτικά και πολλά μαθήματα επιλογής ώστε να είναι ενδιαφέροντα για τον φοιτητή
10. Αν κάποιος έχει ύποπτη συμπεριφορά, να εξετασθεί προφορικά πριν αποβληθεί/μηδενιστεί
11. Ανάπτυξη αισθήματος δικαίου και ανταμοιβής στη διάρκεια των σπουδών
12. Ανάρτηση περισσότερου υλικού/πηγών από καθηγητές, περισσότερη καθοδήγηση
13. αποκλεισμός από τις εξετάσεις επομένου εξαμήνου
14. Αποτελεσματικότερος έλεγχος
15. Αυστηρή επιτήρησης, βελτίωση σχέσεων με τους καθηγητές, μείωση του φόρτου εργασίας αν υπάρχει
16. βαθμιαία αύξηση ποινής, από σύσταση, μηδενισμό γραπτού, μέχρι αποβολή 6μηνου και οριστική διαγραφή
17. Γενικά πιστεύω το πρόβλημα είναι ότι η εκπαίδευση σήμερα από τον μέσο φοιτητή θεωρείται δεδομένη. Απλά έχει την εντύπωση ότι θα σπουδάξει για όσο θέλει και δεν τον ενδιαφέρει πόσους κανόνες θα παραβεί. Βέβαια, δεν φταίει πάντα ο φοιτητής που επιλέγει να αντιγράψει κτλ. Αρκετοί καθηγητές πιστεύουν ότι με το να κόβουν φοιτητές η κατάσταση βελτιώνεται αλλά καταφέρνουν να κάνουν το ακριβώς αντίθετο. Τέλος, θα ήθελα να πω ότι στα 3 χρόνια που σπουδάζω 2 καθηγητές μας έδωσαν τα θέματα μαζί με τις λύσεις πριν την εξέταση. Οπότε δεν πρέπει μόνο να ληφθούν μέτρα για τους φοιτητές αλλά και για τους ίδιους τους καθηγητές. Να υπάρχει αξιολόγηση καθηγητών και να απαγορεύεται ρητά να μπουν τα ίδια θέματα στις εξετάσεις

18. Διεξαγωγή σεμιναρίων για τη συγγραφή εργασιών
19. Σωστή ενημέρωση
20. Πολυεπίπεδη αξιολόγηση κ όχι μόνο της απόδοσης στις εξετάσεις
21. Ένα σύστημα που εστιάζει περισσότερα στους τρόπους μάθησης και την ανάπτυξη πνεύματος συνεργασίας μεταξύ των φοιτητών αλλά και των καθηγητών για επίτευξη κοινών στόχων, ίσως θα μείωνε τις ανώριμες αντιδράσεις και προσπάθειες αντιγραφής στις εξετάσεις. Όταν εξετάζεται σε βάθος η κατανόηση και αφομοίωση εννοιών και όχι αν ο φοιτητής έχει απομνημονεύσει όλα τα πεδία MARC 21 ή τους αριθμούς ISO και νομοθεσίας, η αντιγραφή δεν έχει κανένα απολύτως νόημα. Όσο για τα παλαιότερα θέματα, πολύ συχνά οι ίδιοι οι καθηγητές τα αναρτούν στο e-courses, εφόσον συνειδητοποιούν ότι βοηθούν τους φοιτητές να κατανοήσουν τη φιλοσοφία της εξέτασης και να εστιάσουν την προετοιμασία τους στα κατάλληλα σημεία της ύλης. Ο καθηγητής που προσπαθεί να "αιφνιδιάσει" τους φοιτητές με απρόσμενα θέματα για να τους πιάσει αδιάβαστους κατά τη γνώμη μου δεν έχει κατανοήσει τον παιδαγωγικό του ρόλο
22. Ενημέρωση για προϋποθέσεις απόκτησης μεταπτυχιακού: υπάρχουν πολλές ψευδείς αντιλήψεις σχετικά με το τι είναι σημαντικό (όπως υψηλή βαθμολογία) => προτροπές για απελευθέρωση της απόκτησης γνώσης από τον υψηλό βαθμό
23. Ενημέρωση, αξιοκρατία, δικαιοσύνη και κατανόηση δύσκολων συνθηκών από τους καθηγητές. Κατάργηση απαρχαιωμένων συμπεριφορών τύπου δημοτικού σχολείου
24. Ενημέρωση, Σεμινάρια, Κίνητρα
25. Εξέταση μέσω ερωτήσεων πολλαπλών επιλογών, όπου υπάρχει δυνατότητα εξέτασης με ερωτήσεις κρίσεως κυρίως, πολλαπλές εβδομαδιαίες αξιολογήσεις των σπουδαστών με κίνητρο μόνους βαθμολογίας
26. Εφόσον τα μεταπτυχιακά είναι επί πληρωμή (και άρα χρειάζονται οποιαδήποτε εισροή φοιτητών) δεν πρόκειται ποτέ να επιβληθεί ποινή. Όλοι, δυστυχώς, θα πάρουν πτυχίο και μάλιστα με πλασματικά μεγάλο βαθμό
27. Η πηγή του προβλήματος της μειωμένης "πειθαρχίας" είναι ότι οι νέοι χάνουν συνεχώς και περισσότερο το ενδιαφέρον για μάθηση. Δεν είναι τόσο πολύ αυτά που υπονοούνται στην φόρμα αυτή. Δηλαδή δεν λύνεται με τόσο απλά σχέδια. Είναι θέμα περιβάλλοντος, θέλησης και διάθεσης. Είναι αρκετοί παράγοντες και εκτός σχολής που εντείνουν αυτή την κατάσταση. Τρόπος ζωής, τέλος πάντων. Δεν θα αναφέρω αυτά που δεν μπορεί να κάνει η σχολή άλλα θα αναφέρω κάποια:

28. Να διδάξει στους καθηγητές πως να εμπνέουν τους μαθητές και να τους δίνουν κίνητρα εκμάθησης ώστε να θέλουν να μάθουν από μόνοι τους, π.χ. γιατί να διαβάσω και να μάθω, και τι μπορεί να με ενδιαφέρει από εκείνο/το άλλο μάθημα; Θα πρέπει να δείχνουν και οι ίδιοι οι καθηγητές ένα "πάθος" προς το μάθημα που διδάσκουν
29. Η ακαδημαϊκή εξαπάτηση βασίζεται στο γεγονός ότι η αξιολόγηση των μαθητών/φοιτητών γίνεται αποκλειστικά από τους βαθμούς που λαμβάνουν. Έτσι οι μαθητές/φοιτητές πασχίζουν να βγάλουν έναν, ακόμα και πλαστό "καλό βαθμό". Για την καταπολέμηση του φαινομένου θα πρέπει να μειωθεί η σημαία των βαθμών και να αυξηθεί η σημασία των καλών πρακτικών (συνεργατικότητα, προσπάθεια) και της πραγματικής παιδείας των "εξεταζόμενων", κατά τη διάρκεια των σπουδών αλλά και στο πλαίσιο επιλογής φοιτητών από πανεπιστήμια (προπτυχιακά ή ανώτερα). Τότε οι μαθητές/φοιτητές θα προσπαθήσουν να καλυτερεύσουν τον εαυτό τους, αντί για να ψάχνουν να κερδίσουν έναν "καλό βαθμό" που θα τους εξασφαλίσει τίτλους και θέσεις σε μια κοινωνία που κοιτά μόνο αριθμούς
30. Η προθυμία καθηγητών για βοήθεια και η καθοδήγηση τους στις εργασίες βοηθάει πολύ τους φοιτητές στην καταπολέμηση της ακαδημαϊκής εξαπάτησης όπως και η καλλιέργεια της ατομικής συνείδησης
31. Μεγαλύτερη ευελιξία και κατανόηση σε φοιτητές που εργάζονται, ή που έχουν προβλήματα υγείας (χρόνια ή περιστασιακά) ή που μπορεί να βιώνουν μια δύσκολη κατάσταση (πχ πένθος, κακοποίηση, μπουλινγκ κτλ) και η παροχή δωρεάν ψυχολογικής υποστήριξης στους φοιτητές από το πανεπιστήμιο
32. Να εκσυγχρονιστούν τα πανεπιστήμια ως προς τα περιεχόμενα που διδάσκουν. Δεν γίνεται σε τεχνικές σχολές, και δη σε μεταπτυχιακά προγράμματα βιομηχανικού τομέα να κάνουμε μόνο μαθηματικά στο χέρι για εξάμηνα ολόκληρα. Ούτε να διδασκόμαστε αρχιτεκτονική επεξεργαστών του 1978. Να γίνονται μαθήματα με πιο πρακτικές εφαρμογές, που θα συναντήσει κανείς μπροστά του και όχι μόνο θεωρία. Να είναι challenging και να κεντρίζει το ενδιαφέρον ένα μάθημα στον φοιτητή
33. Να υπάρχει πιο πρόθυμο εκπαιδευτικό προσωπικό να καταλάβει τις δυσκολίες του τμήματος αλλά και του κάθε φοιτητή. Να υπάρχει υπομονή για να ακουστούν απορίες που θα πρέπει να επιλυθούν. Σε κάποια μαθήματα που δε τα περνάει ο μέσος όρος πάνω από το 60% να υπάρχουν έλεγχοι του εκπαιδευτικού. Για μερικά μαθήματα που υπάρχει δυσκολία θα μπορούσε να υπάρξει κάτι σαν ενισχυτική διδασκαλία

34. Πιο εύκολη αναζήτηση πληροφοριών-πηγών μέσω των βιβλιοθηκών και ενημέρωση για τις σωστές διαθέσιμες παροχές πληροφορίας στο πρώτο εξάμηνο

4.2 Συζήτηση

Τα αποτελέσματα της έρευνας έδειξαν, ότι όσον αφορά τα παραπτώματα που έκαναν οι συμμετέχοντες κατά τη διάρκεια των σπουδών τους, τα μεγαλύτερα σε ποσοστό και πιο αξιοσημείωτα είναι η αντιγραφή από άλλον σε τεστ ή εξετάσεις, όπου οι 280 από τους 1028 συμμετέχοντες, δηλαδή το 27% των συμμετεχόντων δήλωσε πως έχει αντιγράψει από άλλον σε τεστ ή εξετάσεις. Περίπου το 1/3 των συμμετεχόντων στην παρούσα έρευνα δήλωσε πως χρησιμοποίησε «σκονάκια» ή άλλα βοηθήματα κατά τη διάρκεια ενός τεστ ή στις εξετάσεις. Επιπρόσθετα το 28% έχει χρησιμοποιήσει υλικό από πηγές, χωρίς τις κατάλληλες παραπομπές. Μεγάλος αριθμός συμμετεχόντων που ανέρχεται στο 63% δηλαδή σε 644 συμμετέχοντες της έρευνας, ζήτησε να μάθει τα θέματα και τις απαντήσεις από προηγούμενη εξεταστική του μαθήματος. Μικρό σε ποσοστό (17%) αλλά σημαντικό κρίνεται το γεγονός ότι χρησιμοποιήθηκαν πηγές σε εργασίες που δεν διαβάστηκαν. Σχεδόν οι μισοί από τους συμμετέχοντες της έρευνας, 41% που αντιστοιχεί σε 419 απαντήσεις, απάντησε θετικά στη συνεργασία με άλλους σε τεστ ή εργασίες στις οποίες έπρεπε να εργαστεί ατομικά.

Κατά συνέχεια αρκετά μεγάλο ποσοστό τη τάξης του 65% από τους συμμετέχοντες που αντιστοιχεί σε 672 φοιτητές άφησε κάποιον να αντιγράψει απ' το γραπτό του. Επίσης μεγάλος είναι και ο αριθμός των συμμετεχόντων που δεν είχε προετοιμαστεί επαρκώς για ένα τεστ ή μια εξέταση με αποτέλεσμα να οδηγηθεί σε παραβατική συμπεριφορά. Ο αριθμός αυτός είναι το 81% που αντιστοιχεί σε 830 από 1028 συμμετέχοντες. Επίσης το 31% των συμμετεχόντων που αντιστοιχεί σε 325 φοιτητές ζήτησε βοήθεια από άλλον πριν την έναρξη της εξέτασης ενώ ένα ποσοστό της τάξης του 28%, δηλαδή 287 από τους συμμετέχοντες φοιτητές κάθισε σε συγκεκριμένη θέση στην αίθουσα προκειμένου να είναι κοντά με κάποιον για να τον βοηθήσει στις εξετάσεις.

Συνολικά προκύπτει πως περίπου το 1/3 των συμμετεχόντων έχει διαπράξει κάποιο από τα προαναφερθέντα παραπτώματα. Κάποιες φορές ο αριθμός αυτός ξεπερνούσε και το 50% των συμμετεχόντων στην παρούσα έρευνα.

Όσον αφορά την αξιολόγηση της σοβαρότητας των παραπτωμάτων το 30% που αντιστοιχεί σε 311 συμμετέχοντες έκρινε σοβαρό παράπτωμα την αντιγραφή από άλλον σε τεστ ή

εξετάσεις. Επίσης το 32% που αντιστοιχεί σε 329 από τους συμμετέχοντες, επισήμανε πως είναι σοβαρό παράπτωμα να χρησιμοποιήσει ένας φοιτητής/μια φοιτήτρια «σκονάκια» ή άλλα βοηθήματα κατά τη διάρκεια ενός τεστ ή στις εξετάσεις. Μεγάλο ποσοστό των φοιτητών, 39% που αντιστοιχεί σε 404 συμμετέχοντες της έρευνας, έκρινε πως το να χρησιμοποιήσει ένας φοιτητής ή μια φοιτήτρια πηγές χωρίς τις κατάλληλες παραπομπές πως είναι μέτριο παράπτωμα και το 33% (339 συμμετέχοντες) έκρινε πως είναι σοβαρό παράπτωμα ενώ, πολύ μικρό ποσοστό που αντιστοιχεί μόνο στο 17% που σημαίνει 171 συμμετέχοντες της έρευνας το έκρινε ως απάτη. Επίσης μεγάλο ποσοστό των συμμετεχόντων, μόλις 60%, δηλαδή 614 συμμετέχοντες δήλωσαν πως το να ζητήσει ένας φοιτητής/μια φοιτήτρια να μάθει τα θέματα και τις απαντήσεις από προηγούμενη εξέταση του μαθήματος ότι δεν είναι παράπτωμα ενώ πολύ μικρό ποσοστό, μόλις το 6% (61 συμμετέχοντες) το έκρινε ως απάτη.

Αξίζει να σημειωθεί πως το να μη συμμετέχει ένας φοιτητής ή μια φοιτήτρια όσο θα έπρεπε σε μια ομαδική άσκηση ή εργασία κρίθηκε από αξιοσημείωτο ποσοστό, μόλις 24% που αντιστοιχεί σε 249 συμμετέχοντες ότι δεν είναι παράπτωμα. Επίσης σημαντικός είναι και ο μεγάλος αριθμός των συμμετεχόντων που το έκρινε ως μέτριο παράπτωμα (44% δηλαδή 457 φοιτητές) ενώ πολύ μικρό ποσοστό της τάξης του 6% που αντιστοιχεί σε 58 φοιτητές, έκρινε πως είναι απάτη. Κατά συνέχεια αξίζει να σημειωθεί πως μεγάλο ποσοστό φοιτητών που συμμετείχαν στην έρευνα 78%, 800 συμμετέχοντες, δήλωσαν πως το να πάρει ένας φοιτητής/μια φοιτήτρια μέρος σε εξέταση στη θέση κάποιου άλλου είναι απάτη, ωστόσο δεν μπορεί να θεωρηθεί αμελητέο το 7% που αντιστοιχεί σε 73 συμμετέχοντες που το έκρινε ως μέτριο παράπτωμα. Επίσης το 23% που αντιστοιχεί σε 233 συμμετέχοντες δήλωσε πως δεν αποτελεί παράπτωμα το να υποβάλει κάποιος εργασία που έχει κάνει ολόκληρη ή μέρος αυτής άλλος για εκείνον αρκετά μεγάλο ποσοστό αν το συγκρίνει κανείς με το 33% των συμμετεχόντων (341 απαντήσεις) στην έρευνα που το χαρακτήρισε ως απάτη. Επίσης σημαντικό είναι το γεγονός πως το να υποβάλει κάποιος την ίδια εργασία περισσότερες από μία φορές, χωρίς να κάνει σχετική αναφορά αρκετοί από τους φοιτητές - συμμετέχοντες της έρευνας το βρήκαν μέτριο παράπτωμα. Το ποσοστό αυτών είναι 33% που αντιστοιχεί σε 343 απαντήσεις. Παρόμοιο με αυτό το ποσοστό είναι εκείνο της τάξης του 35% που αντιστοιχεί σε 361 απαντήσεις όσων το χαρακτήρισαν ως σοβαρό παράπτωμα ενώ, όσοι το χαρακτήρισαν ως απάτη ήταν ένα ποσοστό 20% των 204 από τους 1028 συμμετέχοντες στην παρούσα έρευνα.

Είναι απαραίτητο να αναφερθεί πως οι περισσότεροι που συμμετείχαν στην έρευνα με ποσοστό 71% που αντιστοιχεί σε 732 συμμετέχοντες, χαρακτήρισαν ως απάτη το να βρει

κάποιος εργασία και να την υποβάλει ως δική του σε σχέση με το συνολικά μικρό ποσοστό 10%, εκείνων που το χαρακτήρισαν ως μη παραβατικό ή ως μέτριο παράπτωμα. Τέλος το 35% των φοιτητών, που αντιστοιχεί σε 356 συμμετέχοντες, χαρακτήρισε ως μέτριο παράπτωμα το να κάνει κάποιος εργασία ή άσκηση για κάποιον άλλον. Αρκετά μεγάλος αριθμός αν το συγκρίνει κανείς με το 27% των φοιτητών (278), που το χαρακτήρισε ως σοβαρό παράπτωμα ενώ ακόμα μικρότερο ποσοστό 22%, το οποίο αντιστοιχεί σε 226 φοιτητές και το χαρακτήρισαν ως απάτη.

Συμπερασματικά τα ποσοστά των συμμετεχόντων – φοιτητών που έκριναν παραβατικές συμπεριφορές και παραπτώματα ως μέτρια ή ακόμα και ως καθόλου παραπτώματα ήταν πολλές φορές ισοδύναμα με εκείνων που αναγνώριζαν την παραβατικότητα κάθε πράξης. Σπάνια ήταν μεγαλύτερα, ωστόσο καθιστά εμφανές το φαινόμενο της ακαδημαϊκής εξαπάτησης που όχι μόνο υφίσταται αλλά και είναι πολλές φορές άγνωστη η σημασία που έχει για την εύρυθμη λειτουργία της ακαδημαϊκής κοινότητας.

Στην ερώτηση για το πότε είναι πιθανό να προβεί κανείς σε παράπτωμα (αντιγραφή λογοκλοπή κλπ.). Λίγο περισσότεροι από τους μισούς συμμετέχοντες δήλωσαν πως είναι πιθανό να προβούν σε παράπτωμα επειδή το κάνουν όλοι, επειδή ένα μάθημα είναι βαρετό κι επειδή θέλει κάποιος να πάρει υποτροφία. Αυτοί οι λόγοι συγκέντρωσαν ποσοστά 51% (520 συμμετέχοντες), 57% (586 συμμετέχοντες) και 59% (614 συμμετέχοντες) αντίστοιχα. Περισσότερο πιθανές αιτίες βρήκαν το γεγονός ότι δεν υπάρχουν σοβαρές συνέπειες, ότι θέλει να πάρει καλό βαθμό, ότι δεν ενδιαφέρεται για τις επιπτώσεις κι επειδή δεν ξέρει κάποιος να κάνει μια εργασία. Τα ποσοστά που συγκέντρωσαν οι αιτίες αυτές ήταν 64% (654 συμμετέχοντες), 66% (674 συμμετέχοντες), 68% (695 συμμετέχοντες) και 74% (762 συμμετέχοντες αντίστοιχα). Τα αίτια που συγκέντρωσαν εμφανώς τα μεγαλύτερα ποσοστά ήταν επειδή κάποιος δεν έχει αρκετό χρόνο να μελετήσει, έχει μεγάλο φόρτο εργασίας, επειδή ένα μάθημα είναι δύσκολο κι επειδή πρέπει να περάσει ένα μάθημα. Στα τελευταία και πιθανότερα αίτια να προβεί κανείς σε παράπτωμα τα ποσοστά που συγκεντρώθηκαν στην έρευνα ήταν 81% (829 συμμετέχοντες), 84% (860 συμμετέχοντες), 94% (966 συμμετέχοντες) και 96% (990 συμμετέχοντες) αντίστοιχα.

Όσο αφορά άλλους πιθανούς λόγους για τους οποίους κάποιος θα έκανε παράπτωμα, οι πιο συνηθισμένες απαντήσεις ήταν οι ακόλουθες:

- Από ανασφάλεια
- Επειδή βαριέται να διαβάσει ή επειδή δεν έχει διαβάσει
- Για να περάσει το μάθημα οπωσδήποτε και να πάρει πτυχίο

- Επειδή δεν έχει χρόνο και λόγω εργασίας
- Επειδή θεωρεί λάθος τον τρόπο παράδοσης του μαθήματος
- Επειδή θέλει να βοηθήσει κάποιο φίλο του
- Επειδή αντιμετωπίζει δυσκολίες με τον καθηγητή

Στη συνέχεια τη έρευνας οι συμμετέχοντες κλήθηκαν να αξιολογήσουν την αποτελεσματικότητα τρόπων που αφορούν την αντιμετώπιση της ακαδημαϊκής εξαπάτησης. Μεγάλο ποσοστό αξιολόγησε ως απόλυτα αποτελεσματικό τρόπο τη διεξαγωγή σεμιναρίων για τη συγγραφή εργασιών. Η μέθοδος αυτή αξιολογήθηκε με ποσοστό 56% που βρήκε σύμφωνους 574 φοιτητές που συμμετείχαν στην έρευνα σε αντίθεση με το 11% και 209 συμμετέχοντες που αξιολόγησαν τη μέθοδο αυτή ως απολύτως αναποτελεσματική. Ομοίως το 38% που αντιστοιχεί σε 390 συμμετέχοντες βρήκε απόλυτα αποτελεσματική τη διεξαγωγή σεμιναρίων που αφορούν τη λογοκλοπή και τα πνευματικά δικαιώματα ενώ και σ αυτή τη περίπτωση μόνο το 11% που αντιστοιχεί σε 119 συμμετέχοντες, αξιολόγησε αυτή τη μέθοδο ως απόλυτα αναποτελεσματική. Επίσης απολύτως αποτελεσματική βρήκαν τη μέθοδο του συστηματικού ελέγχου για λογοκλοπή 583 συμμετέχοντες που αντιστοιχεί στο 57% όσων συμμετείχαν στην έρευνα σε αντίθεση με το πολύ μικρό ποσοστό 9% με μόλις 90 συμμετέχοντες που την αξιολόγησε ως απόλυτα αναποτελεσματική. Το 40% δηλαδή 409 συμμετέχοντες συμφώνησαν πως η αυστηροποίηση επιτήρησης στις εξετάσεις είναι απολύτως αποτελεσματική, ενώ το 10% και 98 συμμετέχοντες διαφώνησε. Επιπρόσθετα το 46% που σημαίνει 469 συμμετέχοντες βρήκαν απόλυτα αποτελεσματική τη δυνατότητα επιλογής περισσότερων μαθημάτων ανάλογα με τα ενδιαφέροντα του εκάστοτε φοιτητή σε αντίθεση με το 9% και 97 συμμετέχοντες που διαφώνησαν και αξιολόγησαν τη μέθοδο αυτή ως απόλυτα αναποτελεσματική. Τέλος αξίζει να σημειωθεί πως μικρό σχετικά ποσοστό, με 30% και 308 συμμετέχοντες αξιολόγησε ως απόλυτα αποτελεσματική την επιβολή αυστηρών ποινών ενώ σχεδόν ίδιος αριθμός συμμετεχόντων 299 με ποσοστό 29% έκρινε τη μέθοδο αυτή ως απόλυτα αναποτελεσματική. Γεγονός που ίσως πρέπει να προβληματίσει σχετικά με το πόσο τελικά επιθυμούν οι φοιτητές να εφαρμοστούν ποινές, κανόνες και όσα αναφέρουν ώστε να αντιμετωπιστεί αποτελεσματικά η εξαπάτηση. Αναλυτική παρουσίαση αποτελεσμάτων

Σύμφωνα με τις απαντήσεις μπορεί να αντιληφθεί κανείς πόσο σημαντικός είναι ο ρόλος των βιβλιοθηκονόμων για τον περιορισμό τέτοιων φαινομένων. Είναι αναγκαίο να συνεργάζονται συστηματικά με τους καθηγητές ώστε να δρουν αποτελεσματικά. Κρίνεται απαραίτητο να γνωστοποιήσουν μεθόδους για ανάπτυξη δεξιοτήτων για την εφαρμογή κατάλληλων

αναφορών αφού μόλις το 28% όπως αποδείχθηκε παραπάνω έκανε χρήση πηγών χωρίς τις κατάλληλες αναφορές. Επίσης σημαντική είναι και η προσπάθεια περιορισμού της λογοκλοπής κάνοντας συστηματικούς ελέγχους. Όπως προκύπτει από την έρευνα τα ποσοστά λογοκλοπής είναι άξια προσοχής και φαίνεται πως εκδηλώνεται με διάφορες μορφές όπως η αντιγραφή από γραπτό κάποιου άλλου με 65% ποσοστό.

Οι βιβλιοθηκονόμοι μέσω της διδασκαλίας μαθημάτων της πληροφοριακής παιδείας που προσφέρουν μπορούν να συμβάλουν στον περιορισμό του προβλήματος. Μέρη των μαθημάτων πληροφοριακής παιδείας αποτελούν η ορθή σύνταξη της βιβλιογραφίας, η δημιουργία παραπομπών και η απόδοση του νοήματος των πηγών με ορθό και ηθικό τρόπο. Ακόμα εξοικειώνονται με τον εντοπισμό και την επιλογή κατάλληλων πηγών. Συνεπώς δεν προκύπτει η ανάγκη να προβούν σε παραπτώματα λόγω άγνοιας της ερευνητικής διαδικασίας.

Κεφάλαιο 5. Ανασκόπηση στόχων και βασικών αποτελεσμάτων

5.1 Ανακεφαλαίωση

Στην παρούσα εργασία στόχος ήταν να μελετηθεί σε μεγάλο εύρος το θέμα της ακαδημαϊκής εξαπάτησης. Στόχος της εργασίας ήταν να προσπαθήσει να προσεγγίσει έναν σαφή ορισμό σχετικά με την ακαδημαϊκή εξαπάτηση, να δείξει αν υφίσταται ακαδημαϊκή εξαπάτηση, ποιοι είναι οι πιθανοί λόγοι που συμβαίνει, να παρουσιαστούν πιθανοί τρόποι ώστε να αντιμετωπιστεί, να δείξει πιθανούς τρόπους αντιμετώπισης.

Σαφής ορισμός για την ακαδημαϊκή εξαπάτηση δεν αποδόθηκε. Στην πληθώρα βιβλιογραφίας που μελετήθηκε, παρατηρήθηκε πως το φαινόμενο της ακαδημαϊκής εξαπάτησης είναι διάχυτο ως αναφορά και συνήθως αναφέρεται ως λογοκλοπή που όμως είναι μέρος της ακαδημαϊκής εξαπάτησης. Ωστόσο από την έρευνα μπορεί κανείς να αποκτήσει μια πιο σαφή εικόνα σχετικά με την ακαδημαϊκή εξαπάτηση.

Τα αποτελέσματα της έρευνας έδειξαν πως η ύπαρξη του φαινομένου της ακαδημαϊκής εξαπάτησης είναι δεδομένη στην ακαδημαϊκή κοινότητα. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί το 63% που ζήτησε να μάθει θέματα καθώς και τις απαντήσεις από προηγούμενη εξέταση, το 41% που συνεργάστηκε με άλλους σε εργασίες ενώ έπρεπε να εργαστεί ατομικά κ.ά. Τα προαναφερθέντα επιβεβαιώνουν τη βιβλιογραφία όπου οι Hayes και Introna (2005) όπου υπέδειξαν ορισμένες από τις κατηγορίες εξαπάτησης. Τα αποτελέσματα προέκυψαν από έρευνα σε μεταπτυχιακούς φοιτητές και έδειξε πως υφίστανται διάφορες μορφές εξαπάτησης και συγκεκριμένα της αντιγραφής που μάλιστα δεν κρίνεται σημαντική και σίγουρα δεν υπολογίζεται ως εξαπάτηση. Όπως ακριβώς προκύπτει και στην παρούσα έρευνα όπου το 53% έκρινε την αντιγραφή ως μέτριο παράπτωμα.

Επιπρόσθετα οι συμμετέχοντες υποστήριξαν πως κάποιιοι σημαντικοί από τους λόγους που μπορεί κανείς να προβεί σε εξαπάτηση είναι η έλλειψη χρόνου 81%, ο μεγάλος φόρτος εργασίας 84%, έλλειψη σοβαρών συνεπειών 64% κ.ά.

5.2 Πρακτικές προεκτάσεις

Στην παρούσα έρευνα που συμμετείχε ένας αξιόλογος αριθμός φοιτητών του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής. Εξετάστηκαν οι λόγοι για τους οποίους μπορεί να προβεί κανείς σε εξαπάτηση και παρουσιάζονται οι απόψεις των φοιτητών σχετικά με το φαινόμενο αυτό.

Λαμβάνοντας υπόψη πως η ελληνική βιβλιογραφία για το φαινόμενο της ακαδημαϊκής εξαπάτησης είναι περιορισμένη τα αποτελέσματα συνάδουν με όσα αναφέρονται σε πληθώρα ερευνών στο εξωτερικό. Η ακαδημαϊκή εξαπάτηση είναι παρούσα και γίνονται προσπάθειες να περιοριστεί, ωστόσο φαίνεται πως τα τελευταία χρόνια έχει την τάση να αυξάνεται συνεχώς.

Σημαντικό ρόλο για τον περιορισμό του φαινομένου διαδραματίζουν οι βιβλιοθηκονόμοι που όχι μόνο πρέπει να ακούνε καθώς και να δίνουν βαρύτητα στα αιτήματα των φοιτητών αλλά και να συνεργάζονται διαρκώς με τους καθηγητές για εφαρμογή πολιτικών αντιμετώπισης της ακαδημαϊκής εξαπάτησης. Έχοντας ως εργαλείο πρακτικές αντιμετώπισης μέσω των βιβλιοθηκών, θα πρέπει να γνωστοποιήσουν σε κάθε φοιτητή τη σημασία της ακαδημαϊκής εξαπάτησης και πως επηρεάζει την λειτουργία της ακαδημαϊκής κοινότητας, να διδάσκουν μεθόδους για την ανάπτυξη δεξιοτήτων για την εφαρμογή κατάλληλων αναφορών, να αναπτύξουν πολιτικές σχετικά με τη λογοκλοπή και να κάνουν συχνά ελέγχους για λογοκλοπή.

Οι φοιτητές πρέπει να έχουν γνώση και πιο ολοκληρωμένη εικόνα σχετικά με την ακαδημαϊκή εξαπάτηση, ποιες είναι οι μορφές της και πόσο εδραιωμένη είναι στις ακαδημαϊκές κοινότητες. Είναι επιτακτική ανάγκη να υπάρξει κάποιος περιορισμός του φαινομένου που μελετήθηκε.

Επιπρόσθετα πρέπει τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας να λάβουν σοβαρά υπόψη τους τα ποσοστά που αντιστοιχούν σε κάθε μορφή εξαπάτησης που σε πολλές περιπτώσεις ήταν υψηλά και κατά πόσο και ποια κρίθηκαν από τους φοιτητές σοβαρά ή όχι ως παραπτώματα. Ενδιαφέρον θα ήταν να μελετηθούν οι αιτίες που μπορεί κανείς να προβεί σε μια τέτοια ενέργεια.

Τέλος, μπορεί να προβληματίσει τους αρμόδιους να εφαρμόσουν δραστικά μέτρα σχετικά με το φαινόμενο όπως το να δίνονται οι κατάλληλες ποινές ανάλογες του εκάστοτε παραπτώματος που έχει διαπιστωθεί.

5.3 Περιορισμοί και προτάσεις για περαιτέρω έρευνα

Ένας περιορισμός ήταν πως στην έρευνα απάντησαν μόνο φοιτητές του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής, γεγονός που επηρεάζει αρνητικά τη δυνατότητα γενίκευσης των αποτελεσμάτων, παρά τον μεγάλο αριθμό συμμετεχόντων. Για τον λόγο αυτό, μελλοντικές έρευνες μπορούν να συμπεριλάβουν δείγματα από όλα τα ελληνικά ιδρύματα και να συσχετιστεί ο βαθμός εκδήλωσης συμπεριφορών ακαδημαϊκής εξαπάτησης με τις πολιτικές

και τις προληπτικές ενέργειες που το κάθε ίδρυμα έχει αναπτύξει. Τέλος, για τη βαθύτερη κατανόηση του φαινομένου και την αποτελεσματικότερη αντιμετώπισή του, οι μελλοντικές έρευνες μπορούν να εστιάσουν στη δημιουργία προφίλ των φοιτητών που είναι πιο πιθανόν να εκδηλώσουν συμπεριφορές ακαδημαϊκής εξαπάτησης, βάσει δημογραφικών και ψυχολογικών χαρακτηριστικών.

Βιβλιογραφία

- Adesile, L., Nordin, M.S., Kazmi, Y. & Hussien, S. (2016). Validating academic integrity survey (AIS): An application of exploratory and confirmatory factor analytic procedures. *Journal of Academic Ethics*, 14(2): 149-167.
- Akbulut, Y., Sendag, S., Birinci, G., Kilicer, K., Sahin, M.C. & Odabasi, H.F. (2008). Exploring the types and reasons of internet-triggered academic dishonesty among Turkish undergraduate students: development of Internet-Triggered Academic Dishonesty Scale (ITADS). *Computers & Education*, 51(1): 463-473.
- Allen, J., Fuller, D. & Lockett, M. (1998). Academic integrity: Behaviors, rates and attitudes of business students toward cheating. *Journal of Marketing Education*, 20(1): 41-52.
- Alleyne, P. & Phillips, K. (2011). Exploring academic dishonesty among university students in Barbados: an extension to the theory of planned behavior. *Journal of Academic Ethics*, 9(4): 323.
- Amsberry, D. (2009). Deconstructing plagiarism: international students and textual borrowing practices. *Reference Librarian*, 51(1): 38.
- Austin, M.J. & Brown, L.D. (1999). Internet plagiarism: developing strategies to curb student academic dishonesty. *The Internet and Higher Education*, 2(1): 21-33.
- Baker, R. (1995). Fat is easier. *The New York Times*, March 14, p. 25.
- Barnett, D.C. & Dalton, J.C. (1981). Why college students cheat. *Journal of College Student Personnel*, 22: 545-551.
- Bashir, H., & Bala, R. (2018). Development and validation of academic dishonesty scale (ADS): Presenting a multidimensional scale. *International Journal of Instruction*, 11(2), 57-74.
- Benning, V. (1998). High-tech cheating hits the campus; computers make it easy for college students to break rules. *The Washington Post*, A01.
- Berls, J. (1998). Teachers turn copycat to nab computer-powered plagiarists; internet, CD-ROM references make cheating easier, some say. *Chicago Tribune*, 7.
- Bolin, A.U. (2004). Self-control perceived opportunity and attitudes as predictors of academic dishonesty. *The Journal of Psychology*, 138(2): 101-114.

- Bretag, T. & Mahmud, S. (2009). A model for determining student plagiarism: electronic detection and academic judgement. *Journal of University Teaching and Learning Practice*, 6(1): 49-60.
- Brown, B.S. (1995). The academic ethics of graduate business students: A survey. *Journal of Education for Business*, 70(3): 151-157.
- Brown, B.S. (1996). A comparison of the academic ethics of graduate business, education and engineering students. *College Student Journal*, 30: 294-301.
- Brown, B.S. (2000). The academic ethics of graduate business students: 1993 to 1998. *Journal of Applied Business Research (JABR)*, 16(34): 105-112.
- Burke, M. (2004a). Deterring plagiarism: a new role for librarians. *Library Philosophy and Practice*, 6.
- Burke, M. (2004b). Deterring plagiarism: a new role for librarians. *Library Philosophy and Practice*, 6.
- Bryman, A. (2016). *Μέθοδοι κοινωνικής έρευνας*. Αθήνα: Gutenberg
- Cannon, B.J., Fox, J.M. & Renjilian, D. (1998). *Identifying plagiarism and academic dishonesty: Comparing faculty and student views*. Paper presented at the annual meeting of the American Psychological Association, August 1998, San Francisco.
- Chapman, K.J., Davis, R., Toy, D. & Wright, L. (2004). Academic integrity in the business school environment: I'll get by with a little help from my friends. *Journal of Marketing Education*, 26(3): 236-249.
- Chukwuemeka, U., Gbenga, F., Sunday, N. & Ndidiamaka, E. (2013). Academic dishonesty among Nigeria pharmacy students: A comparison with United Kingdom. *African Journal Pharmacy and Pharmacology*, 7(27): 1934-1941.
- Cook, D.L. (2002). Ship to shore: An online information literacy tutorial using blackboard distance education software. *Journal of Library Administration*, 37(1-2): 177-187.
- Dawkins, R.L. (2004). Attributes and statuses of college students associated with classroom cheating on a small sized campus. *College Student Journal*, 38(1): 116-129.
- Ellahi, A., Mushtaq, R. & Bashir Khan, M. (2013). Multi campus investigation of academic dishonesty in higher education of Pakistan. *International Journal of Educational Management*, 27(6): 647-666.
- Eminoglu, E. & Nartgun, Z. (2009). A scale development study to measure academic dishonesty tendency of university students. *Journal of Human Sciences*, 6(1): 215-240.

- Erkaya, O.R. (2009). Plagiarism by Turkish students: causes and solutions. *Asian EFL Journal*, 11(2): 86-103.
- Evering, L. C., & Moorman, G. (2012). in the Digital Age. 56(September).
- Fain, M. (2011). Assessing information literacy: a multi-year study. *Journal of Academic Librarianship*, 37(2): 109-119.
- Franklyn-Stokes, A. & Newstead, S.E. (1995). Undergraduate cheating: Who does what and why? *Studies in Higher Education*, 20: 159-172.
- Gallant, T.B. (2008). Academic integrity in the twenty-first century: a teaching and learning imperative. *ASHE Higher Education Report*, 33(5).
- Gibson, N.S. & Chester-Fangman, C. (2011). The librarian's role in combating plagiarism. *Reference Services Review*, 39(1): 132-150.
- Graham, M.A., Monday, J., O'Brien, K. & Steffen, S. (1994). Cheating at small colleges: An examination of student and faculty attitudes and behaviors. *Journal of College Student Development*, 35: 255-260.
- Grimes, P.W. & Rezek, J.P. (2005). The determinants of cheating by high school economics students: a comparative study of academic dishonesty in the transitional economies. *International Review of Economics Education*, 4(2): 23-45.
- Gynnild, V. & Gotschalk, P. (2008). Promoting academic integrity at a midwestern university: critical review and current challenges. *International Journal for Educational Integrity*, 4(2): 41-59.
- Hair, J.F., Black, W.C., Babin, B.J. & Anderson, R.E. (2010). *Multivariate data analysis*. Upper Saddle River: Pearson Education International.
- Hall, J. (2005). Plagiarism across the curriculum: how academic communities can meet the challenge of the undocumented writer. *Across the Discipline*, 2(9).
- Harding, T.S., Carpenter, D.D., Finelli, C.J. & Passow, H.J. (2004). Does academic dishonesty relate to unethical behavior in professional practice? An exploratory study. *Science and Engineering Ethics*, 10(2): 311-324.
- Hayes, N. & Introna, L.D. (2005). Cultural values, plagiarism, and fairness: when plagiarism gets in the way of learning. *Ethics & Behavior*, 15(3): 213-231.
- Hensley, L.C., Kirkpatrick, K.M. & Burgoon, J.M. (2013). Relation of gender, course enrollment and grades to distinct forms of academic dishonesty. *Teaching in Higher Education*, 18(8): 895-907.

- Hickman, J. (1998). Cybercheats: term-paper shopping online. *The New Republic*, 218(12): 14-16.
- Iberahim, H., Hussein, N., Samat, N., Noordin, F. & Daud, N. (2013). Academic dishonesty: why business students participate in these practices? *Procedia – Social and Behavioral Sciences*, 90: 152-156.
- Imran, A.M. & Nordin, M.S. (2013). Predicting the underlying factors of academic dishonesty among undergraduates in public universities: a path analysis approach. *Journal of Academic Ethics*, 11(2): 103-120.
- Iyer, R. & Eastman, J.K. (2008). The impact of unethical reasoning on academic dishonesty: exploring the moderating effect of social desirability. *Marketing Education Review*, 18(2): 1-13.
- Iyer, R. & Eastman, J.K. (2006). Academic dishonesty: are business students different from other college students? *Journal of Education for Business*, 82(2): 101-110.
- Gomm, R. (2008). Social Research Methodology. *Social Research Methodology*.
<https://doi.org/10.1007/978-0-230-22911-2>
- Idiegbeyan-ose, J., & Segun-adeniran, C. D. (2018). *Towards Curbing Plagiarism in Higher Institutions of Learning : The Strategic Role of the Library*. December.
- Jurdi, R., Hage, H.S. & Chow, H.P. (2011). Academic dishonesty in the Canadian classroom: Behaviors of a sample of university students. *The Canadian Journal of Higher Education*, 41(3): 1-35.
- Kaur, K. (2011). *A study of academic cheating among adolescents in relation to their personality, study involvement and socioeconomic status*. PhD thesis submitted to MD University Rothak, Haryana.
- Kiel, S., Burclaff, N. & Johnson, C. (2015). Learning by doing: a baseline information literacy assessment. *Libraries and the Academy*, 15(4): 747-766.
- Lampert, L.D. (2008). *Combating student plagiarism*. Oxford: Chandos Publishing.
- Ledesma, R.G. (2011). Academic dishonesty among undergraduate students in a Korean university. *Research in World Economy*, 2(2): 25.
- Ledwith, A. & Riskey, A. (2008). Using anti-plagiarism software to promote academic honesty in the context of peer reviewed assignments. *Studies in Higher Education*, 33(4): 371-384.
- Lim, V.K.G. & See, S.K.B. (2001). Attitudes toward, and intentions to report, academic cheating among students in Singapore. *Ethics & Behavior*, 11(3): 261-274.

- Lowe, S., Booth, C., Tagge, N. & Stone, S. (2014). Impacting information literacy learning in first-year seminars: a rubric-based evaluation. *Libraries and the Academy*, 15(3): 489-512.
- Maramark, S. & Maline, M.B. (1993). *Academic dishonesty among college students*. Washington, DC: Office of Research, U.S. Department of Education.
- Maxymuk, J. (2006). The persistent plague of plagiarism. *The Bottom Line*, 19(1): 44-47.
- McCabe, D.L. & Trevino, L.K. (1993). Academic dishonesty: Honor codes and other contextual influences. *The Journal of Higher Education*, 64(5): 522-538.
- McCabe, D.L. & Trevino, L.K. (1997). Individual and contextual influences on academic dishonesty: A multicampus investigation. *Research in Higher Education*, 38(3): 379-396.
- McCabe, D.L., Trevino, L.K. & Butterfield, K.D. (2001). Dishonesty in academic environments: The influence of peer reporting requirements. *The Journal of Higher Education*, 72(1): 29-45.
- Michalak, R. & Rysavy, M.D.T. (2016). Information literacy in 2015: International graduate business students' perceptions of information literacy skills compared to test-assessed skills. *Journal of Business & Finance Librarianship*, 21(2): 152-174.
- Miller, K.D. (1993). Redefining plagiarism: Martin Luther King's use of an oral tradition. *Chronicle of Higher Education*, January 20, p. 60.
- Munoz-Garcia, A. & Aviles-Herrera, M.J. (2014). Effects of academic dishonesty on dimensions of spiritual well-being and satisfaction: a comparative study of secondary school and university students. *Assessment & Evaluation in Higher Education*, 39(3): 349-363.
- Naghdipour, B. & Emeagwali, O.L. (2013). Students' justifications for academic dishonesty: Call for action. *Procedia – Social and Behavioral Sciences*, 83: 261-265.
- Nazir, M.S. & Aslam, M.S. (2010). Academic dishonesty and perceptions of Pakistani students. *International Journal of Educational Management*, 24(7): 655-668.
- Nonis, S. & Swift, C.O. (2010). An examination of the relationship between academic dishonesty and workplace dishonesty: a multicampus investigation. *Journal of Education for Business*, 77(2): 69-77.
- Nuss, E.M. (1984). Academic integrity: Comparing faculty and student attitudes. *Improving College & University Teaching*, 32: 140-144.
- Pincus, H.S. & Schmelkin, L.P. (2003). Faculty perceptions of academic dishonesty: a multidimensional scaling analysis. *The Journal of Higher Education*, 74(2): 196-209.

- Peterson, J. (2019). An Analysis of Academic Dishonesty in Online Classes. *ACADEMIC DISHONESTY IN ONLINE CLASSES Mid-Western Educational Researcher* •, 31(1), 24.
- Quittner, J. (1997). The great term-paper flap. *Time*, 50(22).
- Rawwas, M.Y., Al-Khatib, J.A. & Vitell, S.J. (2004). Academic dishonesty: a cross-cultural comparison of US and Chinese marketing students. *Journal of Marketing Education*, 26(1): 89-100.
- Roberts, D. & Rabinowitz, W. (1992). An investigation of student perceptions of cheating in academic situations. *Review of Higher Education*, 15: 179-190.
- Roig, M. & Ballew, C. (1994). Attitudes toward cheating of self and others by college students and professors. *Psychological Record*, 44: 3-12.
- Roig, M. & DeTommaso, L. (1995). Are college cheating and plagiarism related to academic procrastination? *Psychological Reports*, 77(2): 691-698.
- Royal, K. D., & Flammer, K. (2015). Measuring academic misconduct: evaluating the construct validity of the Exams and Assignments Scale. *American Journal of Applied Psychology*, 4(3-1), 58-64.
- Ryan, J. (1998). Student plagiarism in an online world. *PRISM Online*.
- Saidin, N. & Isa, N. (2013). Investigating academic dishonesty among language teacher trainees: the why and how of cheating. *Procedia – Social and Behavioral Sciences*, 90: 522-529.
- Schulman, M. (1998). Ethics connection – cheating themselves. *Issues in Ethics*, 9(1).
- Sciammarella, S. (2009). Making a difference: Library and teaching faculty working together to develop strategies in dealing. *Community & Junior College Libraries*, 15(1): 24.
- Segal, S., Gelfand, B.J., Hurwitz, S., Berkowitz, L., Ashley, S.W., Nadel, E.S. & Katz, J.T. (2010). Plagiarism in residency application essays. *Annals of Internal Medicine*, 153(2): 112-120.
- Silver, S. & Nickel, L. (2007). Are online tutorials effective? A comparison of online and classroom library instruction methods. *Research Strategies*, 20(3): 389-396.
- Sims, R.L. (1993). The relationship between academic dishonesty and unethical business practices. *Journal of Education for Business*, 68(4): 207-211.
- Sims, R.L. (1995). The severity of academic dishonesty: a comparison of faculty and student views. *Psychology in the Schools*, 32: 233-238.
- Spain, J.W. & Robles, M.M. (2011). Academic integrity policy: the journey. *Business Communication Quarterly*, 74(2): 151-159.

- Stebelman, S. (1998). Cybercheating: dishonesty goes digital. *ASAP*, 8(29): 48.
- Strittmatter, C. & Bratton, V.K. (2016). *Teaching plagiarism prevention to college students: an ethics-based approach*. Lanham, Md: Rowman & Littlefield.
- Swift, C.O. & Nonis, S. (1998). When no one is watching: cheating behaviors on projects and assignments. *Marketing Education Review*, 8: 27-36.
- Tadesse, T. & Getachew, K. (2010). An exploration of undergraduate students' self-reported academic dishonesty at Addis Ababa and Jimma Universities. *Ethiopian Journal of Education and Sciences*, 5(2): 77-99.
- Thomas, D. (2017). Factors that explain academic dishonesty among University Students in Thailand. *Ethics & Behavior*, 27(2): 140-154.
- Tijdink, J. K., Verbeke, R., & Smulders, Y. M. (2014). Publication pressure and scientific misconduct in medical scientists. *Journal of Empirical Research on Human Research Ethics*, 9(5), 64-71.
- Vigue, D. (1997). Educators fighting a web of deceit. *The Boston Globe*.
- Whitley, B.E. (1998). Factors associated with cheating among college students: A review. *Research in Higher Education*, 39: 235-274.
- Williams, K. M., Nathanson, C., & Paulhus, D. L. (2010). Identifying and profiling scholastic cheaters: Their personality, cognitive ability, and motivation. *Journal of experimental psychology: applied*, 16(3), 293.
- Yang, S.C., Huang, C.L. & Chen, A.S. (2013). An investigation of college students' perceptions of academic dishonesty, reasons for dishonesty, achievement goals, and willingness to report dishonest behavior. *Ethics & Behavior*, 23(6): 501-522.
- Zimerman, M. (2012). Plagiarism and international students in academic libraries. *New Library World*, 113(5): 290-299.

Παράρτημα Ι. Ερωτηματολόγιο

Έρευνα για την ακαδημαϊκή εξαπάτηση

Καλείστε να συμμετέχετε σε έρευνα για την ακαδημαϊκή εξαπάτηση και τους τρόπους αντιμετώπισής της. Η εν λόγω έρευνα αποτελεί μέρος της μεταπτυχιακής εργασίας του φοιτητή Διονύση Παπαδόπουλου που εκπονείται στο Τμήμα Αρχιονομίας, Βιβλιοθηκονομίας και Συστημάτων Πληροφόρησης, της Σχολής Διοικητικών, Οικονομικών και Κοινωνικών Επιστημών του «Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής» στο πλαίσιο του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών «Διαχείριση Πληροφοριών σε Βιβλιοθήκες, Αρχεία, Μουσεία», με επιβλέπουσα την επίκουρη καθηγήτρια του Τμήματος Ευτυχία Βραϊμάκη. [Αριθμός Έγκρισης της Επιτροπής Ηθικής και Δεοντολογίας της Έρευνας του Π.Α.Δ.Α.: 2514 - 18/01/2022]. Η έρευνα διαρκεί περίπου δέκα (10') λεπτά. Σημειώνεται ότι η συμμετοχή σας είναι εθελοντική και μπορείτε να αποχωρήσετε από την διαδικασία συμπλήρωσης του ερωτηματολογίου οποιαδήποτε στιγμή και χωρίς καμία συνέπεια. Σας διαβεβαιώνουμε ότι, σύμφωνα με τον νέο κανονισμό της Ε.Ε. περί προστασίας των προσωπικών δεδομένων (GDPR EU 679/2016) που έχει τεθεί σε ισχύ από τον Μάιο του 2018, τα δεδομένα του ερωτηματολογίου θα χρησιμοποιηθούν αποκλειστικά για στατιστική ανάλυση και τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα θα παραμείνουν απολύτως εμπιστευτικά. Τα συλλεχθέντα δεδομένα θα διατηρηθούν για πέντε (5) χρόνια, μέχρι και τις 31/12/2026. Ανώνυμα δεδομένα θα χρησιμοποιηθούν για τη συγγραφή της διατριβής και λοιπών επιστημονικών δημοσιεύσεων. Η έρευνα αυτή είναι ανώνυμη και δεν δύναται να ταυτοποιηθεί ο ερωτώμενος, ούτε μέσω των απαντήσεών του, ούτε με κάποιον άλλον τρόπο, καθώς δεν συλλέγεται, ούτε η διεύθυνση του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, ούτε η διεύθυνση IP των συμμετεχόντων. Σημειώνεται ότι, δεν υπάρχει ορθή ή λανθασμένη απάντηση, καθώς το ερωτηματολόγιο έχει υποκειμενικό χαρακτήρα! Αν έχετε οποιοσδήποτε ερωτήσεις για την έρευνα, μπορείτε να επικοινωνήσετε με την ερευνητική ομάδα μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στη διεύθυνση: mislam196682016@uniwa.gr Για οποιαδήποτε καταγγελία σχετικά με τη διεξαγωγή της έρευνας μπορείτε να απευθυνθείτε στην Επιτροπή Ηθικής και Δεοντολογίας της Έρευνας του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής (ethics@uniwa.gr). Για οποιαδήποτε καταγγελία σχετικά με τη διαχείριση των προσωπικών σας δεδομένων μπορείτε να απευθυνθείτε και στον Υπεύθυνο Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής, κ. Αγιοπετρίτη Ιωάννη (agiop@uniwa.gr). Σε περίπτωση μη επίλυσης του προβλήματός σας μπορείτε να απευθυνθείτε στην Αρχή Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων, συμπληρώνοντας το σχετικό έντυπο που βρίσκεται στην ιστοσελίδα αυτής (complaints@dpa.gr). Σας ευχαριστούμε εκ των προτέρων για την πολύτιμη συμβολή σας στην έρευνά μας και για τη συμμετοχή σας! Ο μεταπτυχιακός φοιτητής, Διονύσης Παπαδόπουλος (e-mail: mislam196682016@uniwa.gr).

Η επιβλέπουσα καθηγήτρια, Ευτυχία Βραϊμάκη (e-mail: evraim@uniwa.gr).

1. Βεβαιώνω ότι είμαι άνω των 18 ετών και συμφωνώ να συμμετέχω στη συγκεκριμένη επιστημονική έρευνα.*

- Ναι
- άλλο

Δημογραφικά Στοιχεία

2. Φύλο*

- Άντρας
- Γυναίκα
- Άλλο/Δεν απαντώ

3. Ηλικία*

4. Παρακολουθείτε:*

- Προπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών
- Μεταπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών

5. Τρέχον έτος σπουδών*

1. 1ο έτος
2. 2ο έτος
3. 3ο έτος
4. 4ο έτος
5. 5ο έτος +

6. Σχολή φοίτησης*

- Δημόσιας Υγείας
- Διοικητικών, Οικονομικών & Κοινωνικών Επιστημών
- Επιστημών Τροφίμων
- Επιστημών Υγείας & Πρόνοιας
- Εφαρμοσμένων Τεχνών & Πολιτισμού
- Μηχανικών

7. Ποιος είναι περίπου ο μέσος όρος βαθμολογίας σας μέχρι στιγμής;

Ακαδημαϊκή Ακεραιότητα

8. Κατά τη διάρκεια των σπουδών σας, έχετε ποτέ κάνει κάποιο/α από τα ακόλουθα;

Ναι/Όχι

- Αντιγράψει από άλλον σε τεστ ή εξετάσεις
- Χρησιμοποιήσει "σκονάκια" ή άλλα βοηθήματα κατά τη διάρκεια ενός τεστ ή στις εξετάσεις
- Χρησιμοποιήσει υλικό από πηγές, χωρίς τις κατάλληλες παραπομπές
- Ζητήσει να μάθετε τα θέματα και τις απαντήσεις από προηγούμενη εξέταση μαθήματος
- Ανεβάσει στα κοινωνικά δίκτυα πληροφορίες και υλικό εξετάσεων χωρίς να έχει άδεια
- Βάλει σε εργασίες πηγές που δεν έχετε διαβάσει
- Καταγράψει "φανταστικές" πηγές σε εργασίες
- Συνεργαστεί με άλλους σε τεστ ή εργασίες στις οποίες έπρεπε να εργαστείτε ατομικά
- Πάρει από άλλον θέματα εξετάσεων με τις απαντήσεις
- Δηλώσει ψευδώς ότι παρακολουθήσατε μάθημα
- Πει ψέματα για τον λόγο που δεν παρακολουθήσατε κάποιο μάθημα
- Πει ψέματα για να πάρετε παράταση στην υποβολή εργασίας ή άσκησης
- Αφήσει κάποιον να αντιγράψει από το γραπτό σας
- Δεν έχετε προετοιμαστεί επαρκώς για ένα τεστ ή μια εξέταση
- Δεν έχετε συμμετέχει όσο έπρεπε σε μια ομαδική άσκηση ή εργασία
- Πάρει μέρος σε εξέταση στη θέση κάποιου άλλου
- Αγοράσει εργασία (ολόκληρη ή μέρος, π.χ. στατιστική ανάλυση) και την υποβάλατε ως δική σας
- Χρησιμοποιήσει κινητό ή άλλη συσκευή για να αντιγράψετε σε εξέταση
- Χρησιμοποιήσει κινητό ή άλλη συσκευή για να καταγράψετε τα θέματα εξέτασης
- Υποβάλει εργασία που έχει κάνει ολόκληρη ή ένα μέρος (π.χ. στατιστική ανάλυση) άλλος για εσάς
- Υποβάλει την ίδια εργασία περισσότερες από μια φορές, χωρίς να κάνετε σχετική αναφορά
- Ζητήσει βοήθεια από άλλον πριν την έναρξη της εξέτασης
- Καθίσει σε συγκεκριμένη θέση στην αίθουσα προκειμένου να είστε κοντά με κάποιον για να σας βοηθήσει στις εξετάσεις
- Βρει εργασία στο διαδίκτυο και την υποβάλατε ως δική σας
- Κάνει εργασία ή άσκηση για κάποιον άλλο
- Χρησιμοποιήσει πλαστά δεδομένα για τη συγγραφή εργασιών
- Παραποιήσει δεδομένα για να εξαγάγετε τα συμπεράσματα που θέλετε
- Δηλωθεί ως συγγραφέας σε άρθρο ή ανακοίνωση σε συνέδριο, ενώ δεν έχετε εργαστεί για αυτό
- Παραλείψει να αναφέρετε λάθος σε βαθμολογία επειδή ήταν υπέρ σας
- Προσεγγίσει διδάσκοντα/ουσα προκειμένου να σας ευνοήσει βαθμολογικά

Αξιολόγηση παραπτωμάτων

Περιγραφή (προαιρετικό)

9. Παρακαλούμε αξιολογήστε τη σοβαρότητα καθεμίας από τις παρακάτω ενέργειες τις οποίες μπορεί να κάνει ένας φοιτητής ή μια φοιτήτρια κατά τη διάρκεια των σπουδών του/της.

- Δεν είναι παράπτωμα,
  - Είναι μέτριο παράπτωμα
  - Είναι σοβαρό παράπτωμα
  - Είναι απάτη
- Να αντιγράψει από άλλον σε τεστ ή εξετάσεις
  - Να χρησιμοποιήσει "σκονάκια" ή άλλα βοηθήματα κατά τη διάρκεια ενός τεστ ή στις εξετάσεις
  - Να χρησιμοποιήσει υλικό από πηγές, χωρίς τις κατάλληλες παραπομπές
  - Να ζητήσει να μάθει τα θέματα και τις απαντήσεις από προηγούμενη εξέταση μαθήματος
  - Να ανεβάσει στα κοινωνικά δίκτυα πληροφορίες και υλικό εξετάσεων χωρίς να έχετε άδεια
  - Να βάλει σε εργασίες πηγές που δεν έχει διαβάσει
  - Να καταγράψει "φανταστικές" πηγές σε εργασίες
  - Να συνεργαστεί με άλλους σε τεστ ή εργασίες στις οποίες έπρεπε να εργαστείτε ατομικά
  - Να πάρει από άλλον θέματα εξετάσεων με τις απαντήσεις
  - Να δηλώσει ψευδώς ότι παρακολούθησε μάθημα
  - Να πει ψέματα για τον λόγο που δεν παρακολούθησε κάποιο μάθημα
  - Να πει ψέματα για να πάρει παράταση στην υποβολή εργασίας ή άσκησης
  - Να αφήσει κάποιον να αντιγράψει από το γραπτό του/της
  - Να μην έχει προετοιμαστεί επαρκώς για ένα τεστ ή μια εξέταση
  - Να μην συμμετέχει όσο έπρεπε σε μια ομαδική άσκηση ή εργασία
  - Να πάρει μέρος σε εξέταση στη θέση κάποιου άλλου
  - Να αγοράσει εργασία (ολόκληρη ή μέρος, π.χ. στατιστική ανάλυση) και την υποβάλει ως δική του
  - Να χρησιμοποιήσει κινητό ή άλλη συσκευή για να αντιγράψει σε εξέταση
  - Να χρησιμοποιήσει κινητό ή άλλη συσκευή για να καταγράψει τα θέματα εξέτασης
  - Να υποβάλει εργασία που έχει κάνει ολόκληρη ή ένα μέρος (π.χ. στατιστική ανάλυση) άλλος για εκείνον
  - Να υποβάλει την ίδια εργασία περισσότερες από μια φορές, χωρίς να κάνει σχετική αναφορά
  - Να ζητήσει βοήθεια από άλλον πριν την έναρξη της εξέτασης
  - Να καθίσει σε συγκεκριμένη θέση στην αίθουσα προκειμένου να είναι κοντά με κάποιον για να βοηθηθεί στις εξετάσεις
  - Να βρει εργασία στο διαδίκτυο και την υποβάλει ως δική του/της
  - Να κάνει εργασία ή άσκηση για κάποιον άλλο
  - Να χρησιμοποιήσει πλαστά δεδομένα για τη συγγραφή εργασιών
  - Να παραποιήσει δεδομένα για να εξάγει τα συμπεράσματα που θέλει
  - Να δηλωθεί ως συγγραφέας σε άρθρο ή ανακοίνωση σε συνέδριο, ενώ δεν έχει εργαστεί για αυτό
  - Να παραλείψει να αναφέρει λάθος σε βαθμολογία επειδή ήταν υπέρ του/της
  - Να προσεγγίσει διδάσκοντα/ουσα προκειμένου να ευνοηθεί βαθμολογικά

Λόγοι & αντιμετώπιση παραπτωμάτων

10.Ένας φοιτητής ή μια φοιτήτρια είναι πιθανότερο να προβεί σε παραπτώματα(αντιγραφή, λογοκλοπή κ.λπ.) επειδή/όταν.

- Ναι
- Όχι

- θέλει να πάρει μια υποτροφία
- πρέπει να περάσει μαθήματα
- ένα μάθημα είναι δύσκολο
- ένα μάθημα είναι βαρετό
- δεν έχει αρκετό χρόνο να μελετήσει
- θέλει να πάρει καλό βαθμό
- έχει μεγάλο φόρτο εργασίας
- δεν υπάρχουν σοβαρές συνέπειες
- δεν ενδιαφέρεται για τις επιπτώσεις
- μπορεί
- το κάνουν όλοι
- δεν ξέρει πως να κάνει μια εργασία
- δεν γνωρίζει πως να χρησιμοποιεί σωστά τις πηγές στην εργασία του
- δεν γνωρίζει για τα πνευματικά δικαιώματα

11.Παρακαλούμε συμπληρώστε πιθανούς άλλους λόγους για τους οποίους κάποιος θα έκανε ένα παράπτωμα στο πλαίσιο των σπουδών του:

12.Αξιολογήστε καθένας από τους παρακάτω τρόπους ως προς την αποτελεσματικότητα τους για την αντιμετώπιση της ακαδημαϊκής εξαπάτησης (αντιγραφή, λογοκλοπή, κ.λπ.)*

- Απόλυτα αναποτελεσματικός
- Αναποτελεσματικός
- Λίγο αποτελεσματικός
- Απολύτως αποτελεσματικός

- Ενημέρωση για θέματα ακαδημαϊκής ακεραιότητας
- Διεξαγωγή σεμιναρίων για τη συγγραφή εργασιών
- Διεξαγωγή σεμιναρίων για τη λογοκλοπή και τα πνευματικά δικαιώματα
- Συστηματικός έλεγχος των εργασιών για λογοκλοπή
- Αυστηροποίηση της επιτήρησης στις εξετάσεις
- Μείωση του φόρτου εργασίας

- Δυνατότητα επιλογής περισσότερων μαθημάτων, ανάλογα με τα ενδιαφέροντα κάθε φοιτητή
- Βελτίωση των σχέσεων με τους καθηγητές
- Επιβολή μέτρων ποινών (μηδενισμός εργασίας, γραπτού)
- Επιβολή αυστηρών ποινών (αποβολή για ένα εξάμηνο ή δια παντός)

13. Παρακαλούμε συμπληρώστε πιθανούς άλλους τρόπους με τους οποίους θα μπορούσε να καταπολεμηθεί η ακαδημαϊκή εξαπάτηση.

Παράρτημα ΙΙ. Έγκριση ΕΗΔΕ

ΠΑ.Δ.Α. - ΑΡ.ΠΡΩΤ: 2514 - 18/01/2022 Αιγάλεω

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΗΘΙΚΗΣ ΚΑΙ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥΠΟΛΗ ΑΛΕΟΥΣ ΑΙΓΑΛΕΩ

Ταχ. Δ/ση: Αγ. Σπυρίδωνος, Αιγάλεω ΤΚ 12243

Τηλέφωνο: 2105387294

e-mail: ethics@uniwa.gr

Πληροφορίες: Ευαγγελία Καπουτσή

Αιγάλεω: 17/01/2022

ΘΕΜΑ: Απάντηση σε αίτησή σας

ΠΡΟΣ: κ. Βραϊμάκη Ευτυχία

ΚΟΙΝ: κ. Παπαδόπουλο Διονύσιο

Έγκριση της πρότασης

Σας γνωρίζουμε ότι η Επιτροπή Ηθικής και Δεοντολογίας της Έρευνας (Ε.Η.Δ.Ε.) του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής (ΠΑ.Δ.Α.), στην 2η/17-01-2022 συνεδρίασή της, μέσω τηλεδιάσκεψης, εξέτασε το περιεχόμενο του ερευνητικού πρωτοκόλλου με τίτλο «**Ακαδημαϊκή εξαπάτηση και ο ρόλος των ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών στην αντιμετώπισή της**», με αριθμό πρωτοκόλλου 1365/12-01-2022 και Επιστημονικά Υπεύθυνη την κ.

Λαμβάνοντας υπόψη:

1. Το έντυπο υποβολής της αίτησης
2. Το ερευνητικό πρωτόκολλο
3. Το έντυπο συγκατάθεσης των συμμετεχόντων στην έρευνα

Η Επιτροπή έκρινε ότι δεν αντιβαίνει στην κείμενη νομοθεσία και συνάδει με γενικά παραδεγμένους κανόνες ηθικής και δεοντολογίας της έρευνας και ερευνητικής ακεραιότητας ως προς το περιεχόμενο και τον τρόπο διεξαγωγής του ερευνητικού έργου. Επισημαίνεται ότι σε περίπτωση που προκύψει οποιαδήποτε τροποποίηση στο πρωτόκολλο της μελέτης θα πρέπει να επανυποβληθεί στην ΕΗΔΕ για επικαιροποίηση της έγκρισής.

Η Πρόεδρος της Ε.Η.Δ.Ε.

Anna
Deltsidou

Δρ Άννα Δελτσιδου
Καθηγήτρια

Digitally signed by Anna
Deltsidou
Date: 2022.01.18 00:31:48
+02'00'